

16de Årg.

1885.

30te Bind.

Før Hjemmet.

Ei Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af N. Throndsen.

31te December. — 24de Heste.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter.

„For Hjemmet“

udkommer med to Ark i Dømsdag to Gange om Maaneden (15de og 30te) og kostet \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit.

Adresse: R. Thronsdæn, Box 1014, Decorah, Iowa.

Hegner's Möbelmagazin

har et smukt Udvælg af alle Slags saavel elegante som simpelere Möbler til Möblering af Stæderesler, Dagligværelser og Soverværelser; elastiske Sengebunde, Lænestole, Gyngestole, Episeborde med Indsludsplader, Centrumborde af næste Fagon, Tossilsten Vorde. Epie og ellers Alt, hvad man pleier at finde i en velforsynt Möbelhandel. Gode Priser til rimelige Priser. Aflæg mig et Besøg, forend du kjører andetsfeds

Mine Möbelrum er et Kvartal Nordvest fra Milwaukee & St. Paul
R. R. Depot.

Ghs. Hegner.

Meneely & Company, West Troy, N. Y.,

Klokker. Fordelagtigt bekjendt blandt Almenheden siden 1826. Kirke-, Kapel-, Skole-, Brandalarm og andre Klokker; ogsaa forskjellige Slags Klokkespil.

85 4 1 n p

K. I. HAUGEN.

Dealer in

GENERAL MERCHANDICE,

Decorah, - - - Iowa.

F. J. D. Grimm.

sælger

Pianoer, Orgler, Violin-Strenge, Sh-Maskiner,
Olje, Naale etc.

af bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælge.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med
nogen Unden.

 Pianoer og Orgler stemmes, og Arbeidet garan-
teres.

Office i det gamle Post-Office ligeoverfor St. Cloud Hotel.

1 9

DECORAH, IOWA

Før Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

16de Aarg. } 31te December 1885. } 24de Hefte.

Frafalden, men ikke fortapt.

(Slutning).

To og tyvende Kapitel.

Decius var falden i Slag, omkommen med sin Armee paa Pannoniens Grænser for Goternes Hænder. Forfølgelsen ophørte for den Gang, og atter havde den slutrede og figtede Kirke i Carthago Frihed til at samles i Byen.

Selvomme Adskilleller og Gjenforeninger! Siden de sidst mødtes, var Ildprøver gaaet hen over dem og havde aabenbaret, hvad der tilforn havde været ægte eller uegte.

Der var Celerinus, „hvis Saar, sonderslidte Lemmer og udtarede Legeme var det klareste Vidnesbyrd om hans Tro;“ han var Sonneson og Nevs af Martyrer, nu „den første i denne nye Kamp, Lederen af Kristi Stridsmænd,“ saa at „Titelen af Besjender,“ som Cyprian sagde, „ikke var noget ukjendt eller nyt i hans Slægt; han fulgte simpelthen i sine Slægtninges Fodspor.“

Og hans Belønning var „at op læse Herrens Bud og Evangelium i Kirken,“

saa at „den Stemme, der havde bekjendt Herren, daglig kunde høres at op læse for Menigheden de Ord, som Herren havde talt. Der er ingen Maade, hvorpaa en Besjender kan gjøre sine Medbrødre mere godt, end naar de, der lytter til hans Op læsning af det Evangelium, han saa modig og trofast fulgte, ogsaa kan tage hans Tro til Efterfølgelse.“

Der var Aurelius, meget ung, dog to Gange Besjender, „af fortrinlig Værdighed og dyb Ydmighed,“ der betragtede det som den høieste Ære, „næst efter de opføjede Ord, der udtalte Vidnesbyrdet om Kristus, at op læse Kristi Evangelium, d e r s k a b e r M a r t y r e r.“

Der var Numidicus, valgt til at ordineres som Presbyter, en ægte Martyr, „udmærket, som han var, ved sin rene, lysende Besjendelse.“ Hans fromme Hustru døde først; og fra Baaret, midt i Flammerne, opmuntrede han mange til at do og blev selv efterladt som død, halv forbrent og kæstet og forslæbet mellem

Stenene og Uffen, hvorfra hans Datter, der sagte efter hans Rig, havde den uventede Glæde at bringe ham ud levende.

Der var hjærlige, ydmhyge, trofaste Bejendere, som gif i Forbon for de Frafaldne. Celerinus, „Lederen og den Förste,” bønsaldt om Tilgivelse for sin faldne Søster. Og Cyprian agtede paa saadanne trofaste Vidners Ord, og deres Bon var ham hellig og dyrebar.

Men der var ogsaa Bekendere, der uden videre forlangte Absolution for de Frafaldne som Prisen for deres eget Blod; til saadanne talte Cyprian formanende og advarende og mindede dem om, at „den, som staar, maa se til, at han ikke falder.”

Havde de ikke lidt Alt, heller end at ofre? Og vilde de have, at Kirken stulde behandle det at ofre, som om det Intet var?

Og svarende til disse var der mellem de Frafaldne Mange, der nu vilde tage det ligesaet let med sin Bod, som det tidligere var falden dem let at fornegte. Mod disse var Cyprian streng som den Herre Jesus mod Fariseerne.

Synd, Synd, Troloshed, virkelig Frafald var Dendet her; og en altsorlet vunden Absolution, der kunde bringe dem til at glemme Bodens Alvor, var Gift. Ingen Læge, sagde han, vilde give de Kærstes Hode til de Syge.

Men for dem, der var angerfulde og sonderknuste, havde Bisshopen Velkomst-hilsener, visstnok alvorlige og sorgmodige, saaledes som sande bodsærdige Hjerter kunde onse, men som dog gav Haab om Muligheden af Trofasthed i Fremtiden.

Han var vendt tilbage til Karthago.

Og hans trostende Ord, sjælende trofast mellem de forskjellige Arter af Frafald saavelsom af Anger, faldt som kvægende Dug paa Valerians og Candidas sonderknuste Hjerter.

„Gud stalte ikke fra først af Døden,” sagde Bisshopen. „Biselig, han, som ikke vil, at Nogen skal fortabels, han vil ogsaa, at Syndere skal angre og ved Anger vende tilbage igjen til Livet. I Psalmerne læser vi ligesaet vel om Guds Tugtelser som om hans Naade, truende paa samme Tid som han sparer, strafende, at han maa kunne forbedre, og naar han har forbedret, opretholdende.

Herren siger ogsaa i sit Evangelium, idet han fremholder Guds Hjærlighed: „Dersom I da, som er onde, vide at give Eders Born gode Gaver, hvor meget mere skal Eders Fader, som er i Himmelene, give dem gode Gaver, som ham bede!” Herren sammenligner her den jordiske Faders Hjærlighed med Gud Faders evige og overslodige Hjærlighed.

Men i Modsetning til Herren, der forlod de ni og nitti, som var farste, og sagte efter det ene vildfarende og trætte, og da han havde fundet det, selv bar det paa sine Stuldre, undlader vi ikke alene at soge efter de Frafaldne, men driver dem bort, naar de kommer til os.

Se! en saaret Broder ligger truffet af Fienden paa Slagmarken.

Der stræber Djævelen at dræbe ham, hvem han har saaret; her formanter Kristus, at ikke den, hvem han har gjenlost, skal gaa fuldkommen fortabt. Hvem af de To understøtter vi? Paa hvis Side staar vi? Begunstiger vi Djævelen, at han kan ødelegge, og gaar vi forbi vor mishandlede, livlose Broder, som Presten og Leviten gjorde i Evangeliet, eller efterligner vi hellere som Guds og Kristi Prester, hvad Kristus lært og gjorde, og snapper den saarede Mand fra Fiendens Kloer, at vi maa kunne overbringe ham helbredet til Gud, Dommeren?”

Med faderlig Omhed sagte han at sætte sig ind i de forskjellige Tristelser,

som havde ledet til Falset, og sjælneude mellem dem, hvis Læber ikke havde berort nogen vanhellig Offermad, hvis Hænder ikke havde kastet Rogelse paa falske Altere, fra dem, som — maaste overtalte af falske Venner blandt Geistligheden eller Lægfolket — havde modtaget Beviset og derved frelst sine Slegtninger. Og endog blandt dem, der havde osret, sjælneude han mellem mange Grader af Kristelse og Synd.

Denne Skjælne sjænkede ingen Trost til Valerian, hvis hele Hvile laa i at modtage den Laveste Plads. Men der, i det Dybe, var Cyprians kraftige Bidneshyrd om, at „Guds Billie er at bringe Liv,” og om „Faderens store og overslødige Hjærlighed,” som et nyt Renseljens Vand, der strommede hen over hans Sjæl.

Kun til Justin shntes Bislopens Ord, Tilladelseren til offentlig at befjende og gjøre God, samt Loftet om Absolution, ikke at bringe nogen Fred.

Hans Hjerte var endnu opfylldt af Nag og Bitterhed.

„Hun fristede mig, sagde han til sig selv, „og jeg faldt. Havde det ikke været for hende, kunde jeg maaße staet, hvor Clement, hvor Celerinus, hvor Aurelius staar.“

Dog havde Eucharis's Ord rammet hans Samvittighed, om ikke hans Hjerte.

Og om Morgenens paa den offentlige Bodsdag, da de stod sammen, han og hans Hustru — hun med sine Masser af solvhvidt Haar faldende lost i Uorden nedover sig som ved en Begravelse, han med røget Hoved som en Forbryder, Begge i grovt Sækkelærred, overstænket med Stov og Aske — tog han hendes Haand, saa hende fast ind i Ansigtet og sagde, uden Omhed, men ogsaa uden Vrede, for første Gang faldende hende

ved hendes Navn: „Candida, min Hustru, maatte Gud tilgive dig!“

Og synkende ned paa Jorden for hans Fodder, saa hun med taarefyldte, bonfaldende Øyne op i hans alvorlige, udæterede Ansigt og vovede tilsidst at udtales den Selvanklage, der uophørlig fyldte hendes Hjerte.

„Du var saa stærk og trofast og kunde have udrettet saa Meget, og jeg har gjort dit Liv til en Dræn og en Ruin! Der er Tilgivelse at saa; men hvad kan give dig de tabte Var tilbage?“

Og medens hun talte, viste Eucharis sig i Døren, hun ogsaa i Sækkelærred og med sit rige, fastaniebrune Haar hængende ned over sig som et Slør.

Hun vilde trække sig tilbage, men Candidas Ord, Fortvivlelsen i hendes Ansigt og det haarde Uvor i hans, drog hende uvilkaarlig fremad; hun stillede sig foran ham, og med sine Øyne ikke fæstede paa ham, men stuerende langt bort, sagde hun:

„Broder! Broder! der har været Jes i dit Hjerte. Vogt dig, at det Hjerte, der saa omt har klynget sig til dig, ikke bliver taget fra dig til ham, der elsker. Der har været Holvede i dit Hjerte. Ikke hun, men den barmhjertige Kristus, der hjendte dig bedre, afholdt dig, gjennem hendes omme, men daarlige Tale, fra at do, hvad der kunde have seet ud som Marthrens Dod. Thi ikke for ham vilde du være dod! Tænk, hvad det vilde have været efter Befjendelsen og Palet at være blevet midtaget — ikke af hans Velkomsthilsen og Martyrkronen, men af det forserdelige Forkastelsens Blik i hans Ansigt og de Ord: „Gaa bort fra mig; jeg hjendte dig aldrig, du, som aldrig hjendte Hjærlighed.“

Men Candida huldede: „Alt, læg ingen ny Bhyde paa ham; De hjendte ham

iffe. Jeg kendte ham. Han kunde have været en Cyprian, havde det ikke været for mig."

Derpaa knælede Eucharis for et Dileg ned ved Siden af Candida, og efterat have trukket det bantende Hjerte til sit Bryst og kysset de taarefulde Øine, reiste hun sig op og forlod dem.

I nogen Tid rørte ingen af dem sig.
Men derpaa knælede Justin ned ved Siden af hende, tog hendes Haand og lagde den paa sit Hjerte, idet han sagde — ikke mere med sin hule, usolsomme Stemme, men sjælvende og afbrudt:

„Herre Jesu, vi har synet imod dig og imod hinanden; men jeg mere; længere og meget mere.“

Idet han derpaa stod op, drog han hende blidt hen til sig, lagde det høede Hoved paa sit Bryst, strog de solvhoede Løkker, halvt velsignende, men mere med noget af den gamle Ømhed, og mumslede gamle, velfjendte, hjærlige Ord, som hun aldrig havde drømt om at skulle faa høre igen.

Den offentlige Bekjendelse og Bod var sammenlignelsesvis ringe for dem, der allerede længe før havde aflagt sine bitreste og smerteligste Bekjendelser for hverandre og for Gud, og hvis ydmyge Hjarter var gjennemtrængt af en sand oprigtig Anger og Sonderknuselse.

Dog stod der tilbage for dem en høitidelig Besegling og Gjenoptagelse og en Anerkjendelse af Kristi Legemsamfund — Kirken; thi al Synd var ikke blot Synd mod ham, men ogsaa mod den, mod alle dens Lemmer; al Syndssforladelse, saavel som al trofast Lidelse, var en Del af den fælles Livsstrom, der flod fra det hellige Hjerte gjennem alle de mange Lemmer, gjennem hele det ene Legeme.

Sammen, Side om Side, knælede de Tre og bekjendte for Alle og modtog i

Alles Paashn med høede Hoveder hele Kirkens Absolution gjennem Bislopens og Geistlighedens Hænder.

Dg ved Siden af dem, i sin simple, hvide Dragt, da hendes Mand havde forbudt hende at bære den Bodskræft, hun først havde iført sig, knælede Eucharis mellem de Bodskræftige og modtog den absolverende Haandspaalæggelse af Cyprian.

Dg med hans udtrykkelige Bisald gif de derpaa sammen til Herrens Alster, til Herren, deres høieste Glæde.

Tre og tyvende Kapitel.

I Hjemmet 'mellem Hoene var det fredeligere end nogensinde. Candida og Justin forblev paa Godset og boede for sig selv i en liden Høite, opad hvilken Binranker slængede sig. Clement vedblev sit gamle Arbeide at hjælpe til at befri Naturen fra dens Fiender og bringe den til sin høieste Bestemmelse; ikke længere indvillet i Faren for at blive en Slave af de Ting, han besad, da han arbeidde som Dagarbeider for Priscus, hvis Samvittighed, der var ganske helbredet for de svage Anhænninger af Samvittighedsnug, gjorde ham tilboelig til at betragte sig selv som en Belgjører, hvis Ømhu havde frelst hans Venners Familie fra Ruin.

Han beklagede isandhed endnu, at Viola ikke kunde bevæges til at se Sagen i samme Lys som han, og han havde en ubehagelig Hornemannelse af, at hverken Kirken, med hvilken han var blevet udsonet, ei heller den hedenske Verden rigtig vurderede hans Stilling. Men i ethvert Tilfælde vurderede de hans Gods og hans Feste, og i denne usfuldkomne Verden, sagde Priscus sig selv, kan man ikke have Alt.

Der er visse store og ophøjede Dyder,

Der er en vis sublim og streng Gudsfrugt, mente han, som uden Tvivl har set Verden; og den lavere Sfæres ydmhge Beboere, uden hvilke hine høie Sjæles simple Fornødenheder ikke kunde staffes tilveie, maa være tilfredse med sine lettere Livsstier og sin mindre Ere.

Han for sin Part havde den ydre Glands, Gevinsten og Omsorgen; de Eren og Høiderne. Kun tænkte han undertiden, at det maaesse var en noget usige Fordeling af Forsynet, at ikke alene Religionens høie Glæder, men ogsaa Menneskelivets simple Glæder syntes rigeligere tildelt disse yderliggaaende Kristne.

Denne forarmede og trællende Familie besad en Hjerteis Tilfredshed, en uskyldig Munterhed, lig deres Børns, aabne Hjerter og endog en Gave til at give, større end hans; thi de havde modtaget mere end et foreldreløst Barn efter dem, der havde lidt Martyrdøden under Forfolgelsen, og det var klart, at den boiede og bedagede Mand, Valerian havde valgt til at afslægge Bod sammen med („som om en Sacrificatus og en Libellaticus kunde nævnes i samme Nandedrag“) ikke kunde tjene sit eget Brod. Hvorimod han, som eiede det hele Hus og Gods, fant, at Ejerneskabet, deres Lønninger og den Levevis, der ventedes af en Mand i hans Stilling, ganske opslugte hans Indtægter.

Dog, hvis han havde været en saa sharp Jagttager som Eucharis eller endog Clement, kunde han have forstaet, at der var et Hjerte i det roslige, lykkelige Hjem, som med al dets Bodfærdighed og Ydmhghed og endog Tilfredshed, med al dets Rigdom paa Kjærlighed og Lykke, aldrig tabte Længslen efter endnu engang at blive betroet noget for Kjed og Blod haardt at udrette, noget vægltigt at sige for Kirken og Herren.

Thi han besad disse Hjertets og Mankdens indre Gaver, som aldrig kan opgives, og som tærer paa Sjælen, naar de ligger ubenyttede — et dybt Indblif i andre Menneskers Hjerter, glimrende Talegaver til at røre Menneskehjerterne i deres inderste Dyb og løfte dem til deres sande Høider.

Han var visseelig tilfreds, saalenge det vilde være anvist ham at forblive taus og at arbeide med sine Hænder fra Morgen til Aften; men for ham var arbeidet paa Landgodset ikke som for Clement hans egentlige Kald og derfor en Beskjæftigelse for hans hele Verden, men et Selvfornegelsens arbeide, der efterlod den større Halvdel af hans Natur ubeskjæftiget.

For ham kunde denne Tressen og den Taushed kun være foreløbig. Det kunde maaesse være tretti Aar og være en Forberedelse for tre Aars Embedstid; ingen Kristen kunde knurre over det Forhold; det kunde maaesse være hele hans jordiske Liv og være en Forberedelse for hans Ejeren i den store, evigvarende Verden, hvor man tjener Dag og Nat. Men fort eller lang eller livsvarig, kunde dette for ham kun være en Forventelsens og Opdragelsens Tid.

Enden kom snarere, end han tænkte, om end langsomt. En ødelæggende Pest højede Afrikas Kyster. I Løbet af to Aar udbredte den sig fra Egypten og Egypten, langs hine tæt befolkede og frugtbare Kyster, snigende sig langsomt, men stædig fremad, uimodstaelig og uundgaaelig, angripende den ene efter den anden af hine blomstrende Byer, der hævede sig i Nærheden af hverandre, til den tilslut næaede Karthago.

Som en fejgtelig Blodstat, som en barbarisk Tribut af unge, dyrebare Liv, paalagt af en fejrig Fiende, skred den systematisk fra Hus til Hus og fra Gade

til Gade, indtil hele Landet laa sukkende under den.

Clement og Valerian iagttog begge med Ørefrøgt og medfølende Skræl, men dog med meget forskellige Følelser, den morderiske Strøms langsomme Fremstriden: Clement, som om den skulle bringe en Afløsning, Valerian, som om den skulle indeslutte et Kald gjennem Død til høiere Liv.

Ind i Hus efter Hus trængte den ubarmhjertige Fiende sig ned fra højlig Hæft, bortrivende Rig og Fattig i deres Livs fulde Kraft. Nogle flygtede fra sine Huse, og mange flygtede fra Staden. Nogle fastede sine Døde og Døende ud af sine Huse, „som om de kunde udkaste Doden med de Døde.“

Gaderne var bestroede med ubegravede Lig. Staden blev en aaben Kirkegaard.

Da traadte Cyprian frem i Spidsen for sine for at mode Faren.

Han havde truffet sig tilbage for Forfolgelsen til et fjernere Tilflugtssted, vælgende som Chef og Leder at kunne tjene sit Folk, hellere end at vindre Bevæmmelse for persoligt Mod, uagtet han derved udsatte sig for at blive misforstaet af Nogle og endog bestyldt for Feighed.

Med vise og sindige, dog ildfulde Ord havde han fra sin Landshægtighed opmuntrer Befjenderne til at lide, formonet de Fraafaldne til Bod og indgivet dem, der var fortvivlede over sit Fal, nyt Haab og Mod, og medens han ærede Marthyrene høit, modsatte han sig den overdrævne Hyldest, der tilslut vilde have fornædret både Marthyrene og Kirken.

Men nu, da hver Gade i Karthago var en Pestgrube, og den virkelige Fare var, at Kirken skulle svigte sin Pligt, var Cyprian igjen i sin Menigheds Midte.

Han samlede sine sammen paa et Sted og hønsaldt dem om ikke at gjøre som Hedningerne gjorde rundt om dem; thi de glemte baade Kjærlighed og Pligt i en egenkjærlig, panistisk Skræl. Han mindede dem om, hvor høit Gud stattede Barmhjertighed, og opflammede dem ved ædle Exempler fra gamle Dage. Heller ikke vilde han tillade dem at indstrække sin Barmhjertighed til de Kristne, til sit eget Folk. En herlig Leilighed var dem aaben til at gjengælde med kjærlig Opoffrelse og med Fare for eget Lid Svøbelagene, Torturen, Baaret og alle de Videlsær, der saa mylig var blevne dem tilføiede. De maatte ikke lade sig noie med at pleie sine Egne; hvad Ros havde de da? Toldere og Shindere vilde ogsaa være venlige mod alle, der viste dem Venlighed. De var kaldte til noget mere — til at elske sine Fiender, som Herren havde gjort og havde befalet dem at gjøre; at vise en Barmhjertighed, der var lig Guds, hans, der lader sin Sol opgaa over Ønde og Gode,“ og ikke alene udøve alle disse Kjærlighedsbevisninger mod sine Egne, men mod Fremmede.

„Det tilkommer os,“ sagde han, „at spare til vor Fødsel, og det vilde ikke somme sig for dem, der er fødte af Gud, at vanskægte, men hellere, at Barneforholdet til en god Fader stulde vise sig i at efterligne hans Godhed.“

Mængden omkring ham, Menigheden i Karthago, opflammedes ved Bislopens Ord til Følelsen af sin sande Værdighed, Stilling og Magt og dannede under hans Ledelse et stort Belgjørenhedsselskab i den trængende, skæflagne Verden omkring dem.

„De forskellige Tjenester,“ siger Cyprians Ven og Diacon, Pontius, „blev samvittighedsfuldt fordelt i Overens-

stemmelse med de enkelte Lemmers Egenskaber og Tjenestens Beskaffenhed."

Nogle ofrede sig til at begrave de Døde og til at skræmme bort de Måsser af Hunde, der nærede sig af Ligene.

Nogle uddelte Brød blandt de Kvinder og Børn, der ved Pesten var blevne berovede sine Forbørger.

Andre pleiede dem, der allerede var angrebet af Pesten, forsynede dem med Vand og Hode og saadanne Lægemidler, som de kendte til, eller de trofste de stakkels Lidende og Døende, der var udmattede af Feber og Blodtab og alle de væmmelige Utringer af denne Sygdom.

Og de gjorde dette, vel vidende og mindede af Chyprian om, at de ikke var forsynede med noget Tryllemiddel mod Smitten. „Nogle undredে sig over,” sagde han, „at der ikke var nogen Frigtagelse for de Trofaste fra denne frygtelige Pestis Ødelæggelser, ingen Forfjel mellem Hedningerne og de Kristne. Forfjellen,” mindede han dem om, „laa ikke i Frigtagelse fra Døden, men i hvad Døden var blevet for dem: en Indgang til Livet og evigvarende Glæde.”

Og, tiltrods for de efter Forfolgelsen endnu neppe lægte Saar og sine svækkede Legemer, gik de Kristne glade ud paa Herrens Ord og i hans Fodspor for at „giore dem godt, som hadede dem og fulgte dem.”

Og for en Tid hævede Kirken sig imodsigelig og synlig til sin herlige Opgave at være et Barmhjertighedens Samfund paa Jorden.

Efterat have hørt Chyprians veltalende Ord ilede Brødrene Clement og Valerian syndsomt hjem for at sætte alle Husets Lemmer i Gang med at hjælpe til med Arbeidet.

Briscus var forlængst flygtet, da han fandt, det vilde være Vanvid, saavel mo-

ralsf som aandeligt, at udsætte sit kostbare Liv for denne ubarmhjertige Fiende, der uden Forfjel angreb den Høieste saavel som den Laveste. Clement kunde, sagde han, hvis han onskede det, sende hvad han behagede til Karthago og kun holde en ubethdelig Afgift tilbage for ham.

Provinserne var tydelig ikke den Stære, der var bestemt for ham, og han troede ikke, han nogensinde skulle vende tilbage. Alle Godsets Produkter var saaledes til den kristne Families Raadighed.

Justa alene forblev stadig i Hjemmet for at drage Omsorg for Børnene, give Slaverne Besalinger og hver Morgen sende aften Frugt, Melk og Levnetsmidler af alle Slags til Byen. Viola skulle komme hjem hver Morgen og Aften for at bringe Underretning om, hvad der mest tiltrængtes, og staa for Uddelingen.

Clement paatog sig det farligste Arbeide, at begrave de Døde.

Efter en svag Modstand tillod Valerian Eucharis at deltage med ham i at pleie de Syge og Døende i Byen.

Sammen anbefalede de sine Børn til Gud i sine Bonner og dernest til Justas og Violas Omsorg.

Endog disse dyrebare Småa var ikke fritagne for sin Del af Fare, da Viola og Slaverne nødvendigvis stadig maatte komme og gaa mellem Huset og den smittede Stad.

Alle vandrede Manden og Hustruen aften sammen i den tidlige Morgenstund.

Clement var gaaet Aftenen før, og Viola, samt Justin og Candida, skulle følge efter med Levnetsmidlerne.

Atter vandrede de sammen henad de velfjedte Stier mellem Vingaardene og Haverne, medens den friske Havbris le-

gede rundt dem, og de godt duftende Vinranker og vellugtende Buske opsendte sin fine Aroma i den fugtige Luft — op og ned ad Clements smukt formede Terasser og i Styggen af de sagte susende Lovtræer.

De hvilede nogle Minuter paa Sædet ved Brønden nær Beien, hvor de havde mødtes hin frøgtelige Morgenstund, da Valerian vendte beseiret hjem fra Fængslet.

„Det er endelig givet os sammen at mode Fare for ham, for vor Herre,“ sagde hun.

Han taug nogle Diebliske; derpaa sagde han med sjælvene Stemme, men med et Blik, der udtrykte en saadan Trostning og Overbevisning, som hun endnu aldrig havde seet i hans Ansigt:

„Sammen nu, Elsfede. Men Pesten er intet fælles Skafot, hvor frivillige Martyrer lider Doden sammen og sammen gaar til Gud. Doden under Pesten er ensom som i Hjemmet. Er du forberedt ogsaa paa dette?“

Thi han tænkte paa sig selv, som kældet til sidst, og at hun maa ske fulde verde tilbage alene ad disse kendte Stier.

„Jeg er ikke beredt, Elsfede, til at stilles fra dig,“ sagde hun. „Hvorledes kan noget gjøre mig beredt til det uden Guds Haand? Jeg er tilfreds med, at vi er i Guds Hænder. Jeg kan ikke sige mere end det. Jeg kan ikke se en saadan Rædsel i Dinene; men behøver jeg det? Jeg kan se paa ham — paa hans Haand, vor Herrers, gjennemstunget for os — paa hans Ansigt — er ikke det nok?“

De knælede nogle Minuter sammen i taus Bon, og derpaa vandrede de videre til den pestbefængte Stad.

Nogle faa Dage senere var Eucharis og Valerian endnu engang alene sam-

men i et øde Hus, hvor de havde pleiet en af Pesten angrebet, men igjen helbre det Moder — Eucharis nu selv et Offer for Sygdommen og hvilende paa et lavt Leie, medens Valerian knælede ved Sidens af hende.

Opsordringen til den bitre Skilsmissé var kommen, men ikke til ham.

Det overbevædede ham som en frøgtelig Umulighed, noget utroligt og mod Naturen, som det var ganse rimeligt, at et eller andet Mirakel vilde blive sendt for at forhindre.

Denne Barmhjertighedens Engel, som var kommen til dem fra Havet, dette elstelige Besen, der havde indgivet ham at haabe og andre fortabte Sjæle at elste, fuld af Liv og Glæde som et lykkeligt Barn, det var umuligt, at hun funde overvindes af Doden ved en almindelig, modbydelig Pestilense som denne.

Bærelset maatte være fuldt af hellige Trostens Engle, som vaagede over hende, og tjente hende, endog som hun laa der.

Han havde kun at vente; han fulde maa ske ikke se dem; men visseleg vilde En komme og tage hende ved Haanden, og Doden vilde falde af hende, som Lænferne af Apostelen Peter, og hun vilde staa op og gaa ud med ham!

Englene var der isandhed, sjont han ikke saa dem; de rørte ved hendes brændende Hænder og bar hendes frigjorte Land til Gud, medens det Fortrætselighedens Legeme, som Doden havde rammet, faldt sammen som en brudt Lænfe.

Men aldrig mere fulde hun gaa ud med ham.

„Grindrer du,“ sagde hun afbrudt og med besværet Lædedrået, „da vi knælede sammen udenfor Katakomberne, og du bad mig gaa op til Alleret? „Nærmere dig der hos ham,“ sagde du, „end endog her ved min Side.“ Det var sandt,

Elsfede, og jeg gaar." Og derpaa med et langt, længelsfuldt Blif opad: „Jeg er rede. Jeg ser dit Ansigt. Det er nok!" Saa endnu et langt, inderligt Blif paa ham: „Børnene — denne stafkels Verden — behøver dig endnu en Stund. Vær aldrig hænge for at else formeget. Jeg gaar til Kristus, og han er Kjærlighed. Nærmere dig. Elsfede, hos ham, nærmere dig."

Nu og da forsøgte hun atter at tale, men de torre, brændende Læber negtede som oftest at gjøre Tjeneste.

Dog engang troede han at høre de Ord: „Til dem, der ikke kjender ham, til dem, der aldrig har hørt —"

Og atter: „Herre, jeg har ikke elset ham formeget. Han har ikke elset mig formeget. Kjærlighed er din Billie, ex dig selv. Mere Kjærlighed — mere — til dig — til Alle; ikke mindre, mere Kjærlighed, mere af dig. Gaa ud, Elsfede," vedblev hun, „bliv ikke hos mig; vedbliv at hjælpe — du skal snart følge mig."

Og derpaa som et ofte gjentaget Omføed: „Nærmere dig, Elsfede, hos ham, nærmere dig."

Og saaledes blev hun borntaget fra ham. Og han blev kældet til det Offer, der var det egentlige Offer for ham, der var det Kors, Herren havde bestemt for ham.

Sammen lagde Brødrene den dyrebare Skikkelse paa et roligt Sted lidt udenfor Byen.

Og for første Gang, da de omsavnede hinanden ved hendes Grav, gik det op for Valerian, hvorledes Clement havde elset hende.

„Dit Offer," hviskede han, „blev gjort for længe siden. Intet Under, at du var beredt for Marthrydom."

De dvælede ikke ved den for dem hellige Grav. De reiste et Kors paa den

for at mærke den og gif derpaa beslutsomt tilbage til den hjemsigte Stad: Clement for at lægge de Dode i den Jord, der var helliget ved, at hun laa under den; Valerian for at pleie de Syge og troste de Doende.

Alene, og dog følte han sig ikke alene. Hans Læber syntes aabnede, som om den tjære, tause Stemme talte gjennem dem; hele hans gamle Beltalenhed kom tilbage, og for mange, der hørte ham, var hans af Tro og Kjærlighed overstrommende Ord som de Præstlers Fodder, der var Arken og holdt Vandet tilbage, saa de gik over den frugtede Flod som paa banet Vej og traadte ind for Kongens Ansigt som gjennem Templets „fjonne Port."

Fjre og thyvende Kapitel.

Den lille Hytte, hvori Justin og Can-dida engang havde fundet et Hjem, stod tom. De to, Eucharis havde elset saa høit og bistaaet saa kjærlig, var kældede fra deres Kjærlighedsarbeide i Karthago til at betræde den samme Sti som hun. Landgodset var blevet et Hjem for foreldreløse Børn og unge Piger, efterladte hjælpeløse ved Forfølgelsen eller Pesten.

Taalmodig begyndte Valerian igjen det gamle Liv uden Eucharis for — hvis saa var Guds Billie — alene at fortsætte og fuldføre alle de Pligter i og udenfor Hjemmet, der var blevne lettede og forsødede ved, at de havde delt dem med hinanden.

Men dette blev ikke forsøgt af ham.

Det sande Offer var, som saa ofte er Tilfældet, et, Gud alene kunde se; men hans opofrende Tjeneste under Pesten var et Offer, Kirken og Bisshoppen kunde se og skatte som en Udsioning for, at han havde sviget under Beskjendelse, og som noget, der kvalificerede ham til at ordineres til en Kirkens Tjener.

Han blev valgt og ordineret til Dia-
kon og Presbyter og blev valget til at
være meget om Cyprian, denne strenge
Løvens og Ordenens Mand, fuld af
Fild og Kraft, men med et varmt, med-
lidende Hjerte, der lidet med de Lidende
og „brænder, naar Nogen forarges.“

Altter blev det givet ham at fremføre
væltalende Ord for det lyttende Folk,
dobbelt virkningssfulde ved at støttes af
et sandt, kristeligt Liv af den Talende, af
en levende Tro, der nu ikke mere efterlod
ham nogen Twivl om, hvad der var
Skylle og hvad Virkelighed, af en
Ærkerlighed til Kristus, der lidt efter
lidt gjorde det endog til en Glæde for
ham at tænke paa, at Eucharis' nod Sa-
ligheden af at være hos ham.

Ikke længe efter hendes Død havde
Cyprian sendt en betydelig Pengelum
til Bisstop Numidicus som Løsepenge for
adskillige Kristne, der var faldne i Go-
ternes Hænder, da Keiser Decius blev
dræbt, og Urmenen gift tobt.

Med disse Løsepenge fuld Valerian Til-
ladelse til at gaa ud blandt Goterne og
bragte saaledes sin gamle Plan og den
doende Euchari's Ønske til Udførelse:
at bære Christi Navn ud til dem, der al-
drig havde hørt det.

Og Clement og Søstrene, der forblev
i sit Hald og sin Stilling i Kirken, følte
sig nærmere ham ved at vide ham der,
hvor hans sande Hald og Plads var, end
om han var forbleven hos dem.

Efterat han var reist, udbrød Forsol-
gelsen igjen under Keiser Valerian, men
denne Gang fornemmelig rettet mod
Kirkenes Bisshopper og Vedere.

Cyprian var nu ligesaa villig til at
lide Doden i Spidsen for sin Menighed,
som tidligere til at udsætte sig for Mis-
forståelse og Landflygtighed for at kunne
understøtte den.

Han blev greben i de Haver, som han

engang havde solgt for at kunne hjælpe
de Fattige, men som Menigheden havde
ført tilbage til ham.

Imponerede af den Ro og Majestæt,
der var over ham, behandlede Rettens
Betjente ham som en falden Fyrste, og
Mængden, Kristne og Hedninger op-
fylde Beien til Skafottet, som om det
hade været en dodsdomt Keiser.

„Er du Thascius Cyprian?“ spurgte
Prokonsulen, „Lederen for alle dem, der
fornegter vore Guder? Den allerhel-
ligste Keiser befaler dig at ofre.“

Cyprian svarede: „Jeg vil ikke ofre.“

„Betenk dig vel,“ sagde Prokonsulen
atter.

„Udfør kun Deres Befaling,“ var
Cyprians Svar. „I en saadan Sag
behøves ingen Domsvo“. *

Han blev dømt til at do for Sværdet
og glædede sig, da han hørte Dommen.

Da han fortes ud til Rettstedet,
trængte de Kristne sig om ham med
lidenskabelig Hyldest for at faa et Blik
af ham eller for at røre ved hans Klæde-
bon; og paa en aaben Mark tet ved
Karhago, omgivet af Træer, op i hvilke
Mængden klatrede for at se ham do,
lagde han sagtmødig, frugtlos og rolig
sit Hoved under Øren og blev hals-
hugget.

* * *

Noget mere end et Aarhundrede gif-
hen over den nordafrikanske Kirke, og
Romerigets Kristensforfolgelser var forbi
for stedse. Kirken var dog fremdeles
stridende i Verden, og paa Karthagos
Strande i et Kapel, helliget St. Cy-
prian, tilbragte en kristen Moders Matten
i Dødsangst og Taarer for sin Son,
der syntes tabt baade for hende og for
Gud.

Den afrikanske Kirkes største Værer
figer i sine Befjendelser:

„Men hvorfor jeg gif hid og hid, ved du, o Gud! men aabenbarede det hverken for mig eller for min Møder, som sorgelig begræd min Reise og fulgte mig bølige til Havet. Men jeg bedrog hende, og foregivende at ville holde en bordørgende Ven med Selffab, til det blev gunstig Wind, sled jeg mig ud af min Møders Arme og gif en Aften ombord paa et sejlfærdigt Skib.

Saaledes løs jeg for min Møder, og det en saadan Møder! og flygtede: ogsaa for dette har du barmhertig tilgivet mig og bevaret mig i al min affelstige Fordærvelse fra Havets Vand, paa det at jeg kunde blive renset ved dit Naades Vand, hvorved ogsaa de Taarer, min Møder daglig udgod for mig, skulde tørres. Og da hun negtede at vende tilbage uden mig, sik jeg hende endelig overtalst til at tilbringe Natten i et nærliggende Kapel, helliget St. Cyprian. Den Nat affeilede jeg hemmelig, og hun var ladt tilbage under Taarer og Bonner.

Og hvad andet, o Herre! bad hun dig om under saamange Taarer, end at du ikke vilde tillade mig at drage bort?

Men du, som kendte hendes Hjertes egentlige Begjær, saa i din vise Raadslutning ikke hen til, hvad hun da bad om, paa det at du kunde opfylde paa mig det, hvorom hun altid bad.

En gunstig Wind blæste op og fylde vore Seil, og snart forsvandt Stranden for vort Blik; men den følgende Morgen stod hun alene tilbage, nedsunken i Sorg og Graad, og fylde dine Øren med Klager og Suffe, som du dengang ikke syntes at agte paa, medens du gennem min daaelige Higen jagede mig derhen, hvor alt jordisk Begjær for mig skulde opøre; og det jordiske ved hen-

des Kjærlighed til mig blev renset ved den tugtende Sorg, du beskikkede hende. Thi hun vilde have mig hos sig og vidste ikke, hvilken stor Glæde du beredte hende netop ved min Fraværelse. Hun vidste det ikke, deraf gred hun og flagede og anflagede mig for Falskhed og Haardhjertethed; dog snart vendte Klaugen sig til Bon om Tilgivelse for hendes feilende Son.

Hengiven i Guds Billie drog hun efter tilbage til sit Hjem og jeg til Rom.“

Monica til sit forladte Hjem og Augustin til Rom, til Milano, til Ambrosius, til sin Omvendelse, til sit Bispedomme, til sit utrettelige Bidneliv i sin Bispestad Hippo, til sit Endeligt under Stadens Beleiring af de arianse Vandaler.

Endnu nogle saa Rathundreder og hele den Nordafrikanske Kirke i disse blomstrende Æver ved Kysten blev sejet bort, tilintetgjort under Islam's Fernaag.

Men Mindet om de hellige tre Mødre — de to unge Marthymødre, Perpetua og Felicitas, samt Monica, rene og sjonne Æyper paa selvopofrende Møderkjærlighed — lever endnu i hele den kristne Kirke.

Og fra dens tre store Mænds og Fædres, Tertullians, Cyprians og Augustins veltalende Roser „ruller Effoet fra Sjæl til Sjæl,“ de levende, beaandede Ord lyder fra Hjerte til Hjerte, i Lande og Sprog, de aldrig drømte om, fra Slægt til Slægt gjennem hans Kirke, for hvem de levede og døde. Thi, som Tertullian sagde: „Dette Samfund skal aldrig dø.“

I Solsskinnet.

(Slutning).

Bleg og stille sad den stakkels unge glimtede Noget, — men hans Tale var ganse rolig og sagtsærdig.
Kone der; den Tanke gif hende dybt og smertelig gjennem Sjælen: „Jeg har ikke min Mandes Tillid og Fortrolighed! han agter mig ikke verdig til at dele de af Livets Byrder, der ligger paa ham! han er som en fremmed for mig! — er det en Egtestand, hvor Mandens og Hustruens indre Liv er saa langt fjernet fra hinanden? — kan dette kaldes et Liv i Øylke og Solsskin, hvor intet andet findes end Rigdommens Glands og Overflod?“ — Hun lagde Haanden paa Panden, som om hun maalte øge at løse en vanskelig, indviolet Gaade — som om det gjaldt at finde Veien ud af en Labyrint.

Ammen sad ved Barnets Bugge og saa med sine sløge, gode Dine, fuld af alvorlig Medfølelse paa den i tungfindig Taushed nedsfunkne unge, vafre, Kone, for hvem al den hende omgivende Luxus syntes at have tabt alt sit Verdi.

Da blev der meldt, at en ung Mand var derude, som gjerne vilde tale med Dorthe!

„Det er min Hans!“ udraabte hun jublende og ilte ud i Forstuen. I den glade Skyndsomhed lod hun Doren staab en efter sig.

Fruen deriade i Værelset kunde ikke modstaar Lysten til at vederkøege sit Sind ved at se paa de to Egtesællers Glæde over Gjensynet, og traadte sagte hen til denaabne Dor.

Der stod de begge, Mand og Hustru, tan et Skridt fjernet fra hinanden, men i deres ydre — fornemmelig hos Hans, — var ingen usædvanlig Bevægelse at se. Bistnok havde Dorthe grebet begge Hans Hænder, og i hans ærlige Dine

glimtede Noget, — men hans Tale var ganse rolig og sagtsærdig.
Han fortalte om Barnet derhjemme, at det voxede og trivedes saaledes, at hun vilde blive rent forundret, naar hun kom hjem, Gutten vilde vist allerede løbe hende imode. — Ved disse Ord smilte Hans i Skjægget. Derpaa fortalte han om Moderen, hvor godt og troligt hun besørgede Alt, og hvorledes deres Bestand voxede under hendes Hænder. Flekkeros havde hun ogsaa rogtet udmarket, hvorfor Melkeforraadet fremdeles var saa rigeligt, at man kunde følge deraf. — Og nu blev Flekkeros, det prægtige Dyr, rost næsten endnu mere end Mennescene, — en saadan Ko fandtes der ikke Magen til, den kunde ikke betales med Penge!

Dorthe hørte alt med Henrykelse — og dog, da Hans taug, vidste hun sig med Snippet af Forklædet i Dinene. Manden, som mente, det var Xengsel og Hjemve, der bragte Taarerne frem, troede hende med, at Tiden jo snart var omme. Men Dorthe ryftede paa Hovedet og sagde sagte til ham: „Alt nei, — her er ikke Alt, som det skalde være! og det gjør mig saa ondt. Mere kan jeg ikke sige herom nu.“

Manden saa spørgende paa hende, men hun greb ham pludselig med begge Hænder om Halsen, trak ham ned til sig, gav ham et dygtigt Køs og sagde: „Saa, nu maa du gaa, jeg har ikke Tid mere! hils Gutten og den Gamle og kom snart igjen!“

Derved vendte hun sig hurtig om og lod sin Hans, der ikke var forberedt paa en saa kort Afskedigelse, noget betuttet blive staende. Den bag Doren lyttende

Frue, hvem intet Ord var undgaaet, havde neppe Tid til at trække sig tilbage. Det var hende, som hun havde seet ind i Solstien, og som om hun selv stod i Mørke. Paa Dorthes straalende Ansigt laa det endnu som Solstien, da hun kom ind igjen, nikkede paa Hovedet og sagde: „Ja, det var min Hans!“

Det maa blive anderledes, det stod fast i den unge Frues Sjæl! — jeg maa beise efter hans Tillid og Fortrolighed, tjene, bede! — Med Skæk blev hun sig bevidst, at hun hidindtil havde boet ved Siden af sin Mand, uden at have været noget Andet for ham, end Selskab en og anden Gang i ledige Timer, eller En, som elegant pyntet hang ved hans Arm i egen, eller fremmede Selskabsværelser. Hun ghyste over det Tomme og Øde i en saadan Tilværelse! — Og dette kaldte Verden en stor Lykke og misundte hende derfor!

„Imorgen er det hans Fødselsdag!“ det hysede hun pludselig paa. „Jeg vil da benytte Dagen,“ fortalte hun sin Tankegang, „til at tale et alvorligt og underligt Ord ned ham, — jeg vil vise ham, at jeg er hans Hustru for Gud, som er ham trofast hengiven! Jeg vil ydmigt bede om hans Tillid! Af ja, hvad vilde jeg ikke gjerne gjøre for at tilveiebringe det rette Forhold mellem os! — Fremforalt maa jeg nu have en Foræring til ham paa hans Fødselsdag. — Hvad skal dette være?“ — Bladselig fik hun den Tanke, hun vidste selv ikke, hvorledes den kom. — „Jeg vil give ham Thorvaldsens: den velsignende Kritisus!“ — Denne herlige Skiffelse havde staet over hendes Faders Skribverbord, og der knyttede sig mange dyrebare Erindringer til den. Paa sin Konfirmationsdag havde hun ved sin Faders Side staet under dette Billedet, han havde vist hende op til disse udbredte,

velsignende Hænder, og hendes Sjæl blev da velsignet med Fred fra oven.

Hurtig besluttet beordrede hun det fornødne, og det lykkedes hende i en Kunsthandel at faa kjøbt Statuen, udført i Varmor. — Sent om Aftenen fulde den Hemmelige blive stillet paa hendes Mandes Arbejdshord.

Paa en Bønk i den nærliggende Lybstov sad imidlertid en dybt nedbøjet Mand. Vognen, som bragte ham dit, holdt paa Landeveien ved Indgangen til Stoven. Han var kjort derhen for at sage en ensom Time og, om muligt, bringe alle de pinefulde Tanker, der jagede om i hans Hjerne, til Ro og Klærhed. — Til en anden Aarstid vilde Stedet hertil neppe have været godt valgt, da Beiene og Spadsergangene i denne Stov om Sommeren vringlede af baade det gaaende, ribende og hørende Publikum. Men den sildige, folde og fugtige Høsttid indbød ikke til saadanne Fornøjelser; Manden var dersor nu alene. Taagen faldt i tunge Draaber fra Træerne og det torre Lov raslede under hvert Fodtrin.

Og dog sad denne ensomme Mand der som en, hvis Hjerne var truffet af Solstif. Hans Tanker var høist uklare, og hans Sind i den største Forvirring. Det forekom ham, som om der i Taagen vringlede allehaande Gestalter og Skikkelse; — men hans Øje var som blændet af indre Glød, — han kunde ikke sjelne Skikkelsernes Omrids og Træk.

Kun en Skiffelse traadte klart og thadeligt frem, — det var hans Broder Reinhold. Hans Ansigt var forstenet, — ubonhørligt, — Haanden som afvisende hævet i veiret! — — nu dulkede der op af Jordens modhydelige Spogelser, de sluttede sig om ham i vilde Kredse,

de streg og hylte, — de grinte til ham og spredte lange fingre ud imod ham! — de kom altid nærmere, — — Kredsen, der omsluttede ham, trak sig stedse tættere og trangere sammen, — — nu nappede de ham i Klæderne. — Han sprang op — og flygtede deraf, dybt ind i Skoven, ind mellem Træerne, hvor de stod aller tættest, — og flyttede til sidst ind i et tykt, tæt Brombeerkrat. — — —

Det rydende Falb bragte ham til sig selv! — han reiste sig op, streg sig med Haanden over Panden og saa sig undret om!

„Hvor er jeg? — hvor har jeg været? — var det altsammen en forvirret Drøm? — har en Sovn sneget sig over mig derezhenne paa Benken?“ — Han besindede sig, — med en voldsom Kraftanstrengelse tog han sig sammen; — han glattede sin Hat, der var faldt af ham — og steg ind i den ventende Vogn, hvor Rudsßen i usforkrrelig Ro sad paa Bulk'en.

Da Manden to Timer senere viste sig paa Børzen, venligt hilsende til alle Sider, da anede Ingen, at der brændte et Solstil i hans Hjerne.

Kun langt henne i et Hjørne af den prægtige Hal stod to Mænd med skarpt udpræget jodist Profil, sagte og ivrigt hvidssende til hinanden og fastede stjaalne Blifte paa den rige Repræsentant for det høit anseede Firma: „Hohi & Son.“

Saaledes kryber Edderkoppen frem fra sin mørke Krog, naar den ser Fluen nærme sig dens udspændte Næt og vis paa sit Ros, ruster den sig til at udsluge dens Blod.

Femte Kapitel.

Teg er Verdens Døs.

Torgjæves haabede og ventede den unge Rose, at hendes Gemal skulle komme

til hende. Han havde ladet hilse og sige, at man ikke skulle vente ham til Middag, han vilde spise ude. — Senere sendte hun Bud ned i Forretningslokalerne og lod spørge, om Herren var hjemme, om han var i sit Arbeitsværkelse? men han var ikke kommen hjem; man troede, han var gaaet i Handelsforening. Kontortiden var endt, — Kontorerne skulle tilsukkes. Men først maatte Kristus-Statuen blive stillet paa sin Plads. Den unge True vilde selv tilse, at det blev rigtigt gjort.

Alt lykkedes prægtigt. Paa et høit Gibs-Postament stod Figuren i en med dunkelt Drapperi omgivne Nisje, fra hvilken den traadte lige som levende frem. Meget tilfreds og fuld af Forventning om, hvad Indtryk hendes Gave den følgende Dag vilde fremfalde, begav hun sig atter til sine Børnelser og gik ind i Barnelammeret. Dorthe havde netop lagt Barnet ned i Buggen og bad som sædvanligt sin Aftenbøn over ham. Barnets Moder knælte ned paa den anden Side af Buggen, og meget alvorlige Tanker gik hende bedende gjennem Sjælen; hun bad idag mere for Faderen end for Barnet.

Først meget sent kom hendes Mand hjem. Han traadte ind i Børnelset, og spændt hengte hendes Blifte ved hans Tref. Han mærkede det, og en Skygge af Uwillie sloi over hans Ansigt. Men derpaa traadte han med sit sædvanlige kjolige Smil hen til hende, kysede hende paa Panden og berørte endog gansse let med Haanden hendes Øsse, idet han gjorde Mine til atter at gaa. Hun saa honligt op til ham og sagde: „Bliv endnu en lidens Stund Herman! — Sæt dig ned hos mig, at vi kunne tale lidt sammen!“

„Teg har heftig Hovedpine, hjøre Barn!“ undstykede han sig, „og er til-

lige dødelig træt efter en meget mosefuld og anstrengende Dag. Jeg maa derfor strax gaa til Ro. Men jeg beder, gener dig ikke, da jeg haaber snart at falde i Søvn, vil dit Komme vist ikke vække mig."

Dermed forlod han hende. Hun blev endnu længe siddende med de foldede Hænder hvilende i Skjødet og Dinene hestede paa det milde Lampelys. Da hun derpaa begav sig til Ro, troede hun ved at høre sin Mands dybe, regelmæssige Aandedrag, at en vederkøegende Søvn var kommen over ham.

Hun lagde sig sagte ned ved hans Side, og over hendes hvilende Læber svævede en Bon gjennem det stille Rum om Herrens udbrede Maadevinger. Hvis den bedende Hustru havde været mindre dybt nedfunket i sin Bon, vilde hun have bemærket, at de regelmæssige Aandedrag i hendes Mørhed holdt inde. Manden ved hendes Side sov ikke, — af nei, hvorledes funde han sove under sine rastløs arbeidende Tanker, — han lyttede til de Bonnens Ord hans Hustru sagte udtalte, men de var ikke hans arme Sjæl opad — de lagde sig som en Centnervægt paa ham og trækkede ham ned; tungt, uudholdeligt tungt, saa han ikke funde bevæge sig, — neppe drage Ande.

En lang Tid laa han saaledes. Sveden perlede paa hans Bønde. — Tun- gen klæbede fast ved hans Gane. — Hustruen ved hans Side sov for længst Ungdommens og Sundhedens faste Søvn, — et Guds Barns velsignede Søvn, over hvem Maadevingerne er ud bredie. — Da reiste Manden sig sagte op fra sit Leie, fastede Klæderne paa sig, og med et tændt Bøjlys i Haanden vilde hen lydløs forlade Værelset. Men først maatte han kaste endnu et Blik paa sin sovende Hustrues Ansigt. En dyb Sii- hed laa udbrædt over disse milde,rene

Træt, sagte, næsten ikke hørligt sank og hævede Bryinet sig, — den tykke, blonde Haarsleite havde oplost sig og faldt ned over Skulderen.

Som om Mandens morke Blif, — der var heftet paa hende, — voldte Uro, vendte hun sit Hoved til Siden, og drømmende svævede det endnu engang langsomt over hendes Læber: „Bred ud de Binger twende!“

Hurtig vendte Manden sig om, heftede Lysflammen for Lufttrekket ned Haanden og gik ned i sit Arbeidsværelse. Paa hans blege Bønde laa nu en fast Beslutning — som en i Sten meislet Skrift. Hans Aand var klar!

Fra det Dieblif aandede den sovende tungt og ængstligt; en bange Drom var kommen over hende! — Hun saa med Forstørrelse, hvorledes en Slangen nede fra den sovende Mands Fodder bugtede sig op til hans Side, bestandig højere og højere træk de frugtelige Dinslyngninger sig stedse fastere sammen, — nu spillede den med Tungen efter hans Hjerte. En Haand bestrebede sig for at løse Ringene, men naar en var løst, sluttede en anden sig fast paa ny. Hun vilde selv saa gjerne hjelpe og redde, men hun var som forstenet, hun kunde ikke bevæge et Lem

Ta for hun op med et højt Skrig — hun havde hørt en lydelig Varm, — men hun vidste ikke, hvor det var, — hun saa hen paa sin Mands Seng — den var tom! — hun funde endnu ikke besinde sig, — den frugtelige Drem holdt endnu hendes Aandsevner fangen.

Nu traadie Dorthe fra Sideværelset hen til hendes Seng, — Dorthe havde også hørt en Alarm, — det var som et Skud, sagde hun.

„Et Skud! — et Skud! raabte den ulykkelige Kone og sprang op af Sengen,

— Hendes Hænder sjælvede, — hendes Hænde vilde ikke bære hende.

„Hvor er Skuddet faldt henne? hvor er min Mand? — han laa for en Stund siden her rolig sovende i sin Seng!

Dorthe kastede Klæderne hurtigt paa hende, og som det faldt af sig selv, gik hun med Lyset foran ned ad Trapperne. Kontoret var ikke tilslukket, — de traadte ind, den behjertede Amme foran. Hun vilde, at hendes Herskerinde skulde vente i Forværelset, men hun lod sig ikke holde tilbage, — hun stodte hurtig Doren op, som førte til det inderste Kabinet. Paa Bordet brændte Lyset roligt. Udstrakt paa Gulvet laa en blodende Skikkelse med de stive, glandslose Vine vildt aabne, ved Siden laa den affudte Pistol!

Med et frøgteligt Skrig sank den arme Rose bevidstlost ned.

Dorthe samlede alle sine Evner og krefter sammen og kom snart til rolig Besindelse. Hun lufkede først Doren igjen og vendte sig derpaa til den ulykkelige Mand, — løftede hans Hoved op og torrede Blodet af hans Ansigt. Det forekom hende herunder, at han endnu aandede svagt, — som om det stive, glandsløse Dje bevoegede sig! — —

„Han lever! — Han lever!“ raaabte Dorthe pludselig, og som om disse Ord gav den afmægtige Bevidstheden tilbage, reiste hun sig nu op og tilkjæmpede sig hurtig Fætning. Der stod en Vandkaraffel paa et Sidebord i Værelset, sjæl vendte af Isomhed lob hun efter den, og begge Kvinderne bestjærtigede sig ivrigt med at bade den ulykkelige Mands Hænde og vadse Blodet af Mund og Næse, i Haab om derved, at fremkalde der flygtende Liv. — — — Og virkelig! — ei dybt Alandedrag kjæmpede sig stonnende op af hans Bryst, — — — tale kunde han ikke, — men han hævede den hoire

Haand og pegte paa Nischen, og hans Blit fæstede sig paa den hvide Kristus-Skikkelse, som traadte frem af den mørke Omgivelse. Det var som et mildt Lyssjær, vilde legge sig om hans Træf, — derpaa sank han etter bevidstlost tilbage.

Det lykkes de to Fruentimmer med stor Anstrengelse, at løfte den Enge op og lægne ham ned paa Sofoen! — Men hvad var nu at gjøre? — Da aabnede Doren til det ydre Værelse sig, — de lyttede, — Dorthe greb et af de to Lys og gik ud, — det var den gamle Bogholder, han boede i Huset og havde ogsaa hørt Alarmen. Dorthe vinkede med Haanden, gik tilbage igjen og sagde, hvem det var! Et Dieblik betænkte den unge Frue sig, derpaa sagde hun: „Sig, at Herren er meget syg, — og bed den gamle Holm, at han henter min Svoger Reinhold hid!“

Dorthe udrettede sit Wrinde, og den gamle Mand ilte med et betenkoms Hovednik ud i den mørke Nat.

Det varede en lang og hange Stund,inden Reinhold kom. Dorthe vilde gjerne fjerne sin kjære Herskerinde, — overtale hende til at gaa op og se til Barnet, men hun rystede afvisende paa Hovedet. Imidlertid undersogte Dorthe Bunden, saa godt hun formaaede. — Panden blødede, paa den ene Side ogsaa Øret, — det forekom hende, som det ikke var noget dodeligt Saar, dog vovede hun ikke lydeligt at utdale Haab for ikke at foranledige nogen Skuffelse.

Endelig hørte man en hurtig fremrullende Vogn standse foran Huset. — Det var Reinhold, — og han bragte med sig Vægen, Husets mangeearige Ven. Han kom først ind alene. En dyb, fast Ro laa ved Indtrædelsen i Værelset udbredt over hans Ansigt; men allerede det første flygtige Blik paa de Tilstedeværende, i den han endnu til-

fulde havde opfattet Scenens hele Be-
thydning, ry stede ham saaledes, at han
uvilkaarlig maatte støtte sig til den nærmeste Gjenstand. Det var dog ^{fun} et
Dieblit, — han fattede sig strax, — men
da han opdagede Broderens livløse Skil-
felse udstrakt paa Søfaen, med det hvide,
blodbestænkte Tørklæde om Hovedet, —
sank han som tilintetgjort ned paa en
Stol og sjusle Ansigtet i begge sine
Hænder!

Lægen var imidlertid traadt nærmere
og undersøgte Saaret. Han lagde Haan-
den længe paa den saaredes Hjerte. „Gud
være lovet!“ udraabte han derpaa, „hans
Haand har været usikker, — Skuddet er
gaat til side, — han er reddet!“

Fa, Haanden havde sjælvet! Gud
være lovet!

Der gif en lang Tid hen, forinden
den ulykkelige Mand selv kunde give no-
gen Beretning om sin Tilstand og den
deraf flydende Begivenhed; thi en soer
Sygdom, som i flere Uger bragte ham
til Dødens Porte, berøvede ham Evnen
til at tale, uagtet hans Vand og Bevidst-
hed var ganske klar. Men saa snart hans
legemlige Kræfter tillod det, fortalte han
under dyb Bevægelse sin Hustru, at i
det frugtfulde, afgjorende Dieblit, da
han vilde lade Skuddet gaa, faldt hans
Blik paa Kristusfiguren, som han ikke
for hadde seet paa dette Sted, og Synet
af den greb ham saa stærkt, at Haanden
berøvede — Skuddet gif tilside.

„Din Kærlighed reddede mig!“ —
Saaledes endte den sonderknuste, dybt
håmmede Mand sin Beretning.

Efter hans Døsle blev Kristusfiguren
nu stillet foran hans Sygeseng. Paa
Fodstykket af den stod skrevet: „Jeg er
Verdens Lys!“

I de lange Dage, der hengik under
hans langsomt fremadstridende Hælbre-
delse, læste han atter og atter disse Ord,

og En, der ligesom Philippus for Kam-
mersvenden, udlagde dem for ham, mang-
lede heller ikke.

Reinhold opgav efter hin Skrækvens
Nat sin landlige Hø og flyttede atter ind
i sin Faders Hus. Mange Dage og
Aftener til langt ind paa Natten sad han
her med Holm boet over Bogerne, og
den gamle Bogholder saa op til ham
med en Grefrygt, som om han var et
hoiere Væsen, — som om overmenneskelig
Gudhed og Selbsforneglelse var fremstillet
legemliggjort i hans Person. — Han
fandt ogsaa Tid til ofte og længe at
dwæle ved Broderens Seng. Med et
trofast Hjerte og under varme Bonner,
hjalp og veiledede han den Syge til at
bringe sin arme Sjel til ham, som saa
vidunderligt havde frelst ham fra den
timelige Død, og som ene og alene kunde
redde ham ogsaa fra den evige, — hvis
Billede stod for ham med de Kærligheds-
fuldt udstrakte Kristushænder, og til af
denne Frelser selv at lære, hvad det vil
sige: — „Jeg er Verdens Lys!“

Saa træf da Skerne til sidst bort, og
Solen kom til Gjennembrud, — den
Hælbredelses Sol, i hvis varme Straaler
al Is og Vinterkulde maa smelte og
et nyt Liv springe ud, i hvilket Men-
nester og Engle maa glæde sig.

I dette Sollys er ogsaa en ganske ny,
ægtefæbelig Lykke fremblomstret og vorer
op under den Herres velsignende Hæn-
der, der siger: „Jeg er Verdens Lys!“

Det gamle Handelshus „Höhl &
Sohn.“ sluttede under Reinholds kyn-
dige Veiledning paa en ærefuld Maade
sine Forretninger. Derefter vendte Rein-
hold atter tilbage til sit stille Landhus
og sin stille, velsignelsesrigt Yndlings-
virksomhed. — For sin Broder Herman
begrundede han en lønnende Forretning
paa et større oversoisk Handelssted, hvor
han drog hen med Hustru og Barn for

at erfare, at den eneste Herre med de velsigende Hænder ikke blot paa denne, men ogsaa paa hin Side af Verdenshavet er Verdens Lys! — — —

Da Dorthes Tid var omme, vendte hun tilbage til sit lille, hyggelige og lykkelige Hjem i Skovhytten, — til landlig Sto og huslige Befestigelser, hvorefter hendes Hjerte inderlig havde længtes. Glæden over Gjensynet af lille Hans, — nei hvor prægtig han var blevet! — og store Hans, Moderen og Flekkeros, — kan Læseren forestille sig.

Men dog falstet Afskedden fra dem, hun nu et helt År havde levet imellem, fornemmelig fra hendes kjære Frue, hende ikke let; thi Angst og Smerte, gjennemlevet og baaret i Fællesskab, binde Menneskenes Hjerter fastere sammen end Vi-vets Glands og Lykke.

Hidindtil havde Hans, — vistnok kun leilighedsvis, — høret om sin kjære Ægte-hustru, — hun har ikke lært Meget; men nu tor han ikke sige det mer, thi hun havde virkelig lært Meget derude i Livets Skole mellem de store Menneskeborn. Men al sin Bisdom udalte hun alle rede den første Aften efter sin Hjemkomst i faa og gode Ord, da de sad sammen, og hun fortalte om sine Oplevelser. Hans

ytrede nemlig: „Det vil vel nu forekomme dig trægt og lidet At sammen herhjemme, — og den gamle Husmandskost vil neppe smage dig saa godt som før!“

Herpaa spredte Dorthe, idet hun tog sin lille, glade Gut paa Skjødet og rakte sin Mand Haanden:

„Solen stinner ikke anderledes paa de store Huse i Staden end herude paa Skovhytten. Hovedsagen er og bliver, at man iindenfor har det rette Solskin! Og mere end mit spiser man sig dog ikke hverken der eller her! — Det er mig idag, som om jeg anden Gang er blevet Kone i dette mit kjære, lille Hjem, derfor vil vi nu gjøre lige-som den første Aften, efterat vi var dragne herind, da du Hans foreleste os den smukke Aftensang: „Nu hviler Mark og Enge!“

Dette gjorde Hans da ogsaa nu, men Dorthes Tanker døvlede fornemmelig ved det andet Vers, der lod saaledes:

Hvor er nu Solen føde?
Alt, monne Natten føde
Dig bort, som Øyet bar;
Fug red mig vel en anden,
Mén Jesus, Frelsermonden,
Han stunner i mit Hjerte klar!

Den hedeniske Philosoph Sokrates's Bevis for Guds Tilværelse.*)

Den, som betragter Verden og derunder lader sig lede af den naturlige Fornufts Lys og sin Samvittigheds Stemme, han bliver derved nødt til at erkende, at der gives en almægtig, vis og god Gud, som har skabt denne Ver-

den, opholder og styrer den. Dette ses vi af den hedeniske Philosoph Sokrates's Eksempel, som, ifølge hans Discipel Xenophon, engang holdt følgende Samtale:

„Skulde En have den Menning, som

*) Efter Bernhofts norske Udgave af Herm. Tiids Bog: „Der er en Gud.“

Nogle mundtsligt og skriftligt have udtalt som Formodning, at Sokrates vel har haft stor Evne til at formane Menneskene til et dydigt Liv, men ingenlunde har været i stand til ved eget Exempel at føre dem dertil: han maa ikke blot betænke de Spørgsmaal, som han forelagde saadanne, som mente at vide Alt, for at overbevise dem om deres Uvidenhed og tuge dem ved paa denne Maade at beskjæmme dem; men ogsaa de Taler, som han i den daglige, fortrolige Omgang pleiede at føre med sine Disciple og Venner — saa bliver han i stand til at domme, om han var dygtig til at gjøre dem til bedre Mennesker. Til Bevis herfor vil jeg nu meddele en Samtale af ham med Aristodemus, kaldet den Lille, om det guddommelige Væsen, som jeg selv har overværet. Thi da han mærkede, at Aristodemus hverken bad til Guderne eller bragte dem Offere, ei heller nogenfinde adspurgte Draklet, men ivertimod lo ad Saadanne, som gjorde dette, saa sagde han til ham:

„Sig mig, Aristodemus, gives der Mennesker, som du beundrer paa Grund af deres Bisdom?“

„Naturligvis“, sagde Aristodemus.

Saa sig os deres Navne! sagde Sokrates.

Arist. Paa Grund af hans Dygtighed i den episke Poesi beundrer jeg i det Mindste Homer; for hans Dithyramber Melannippides, i Sørgespillet Sofokles, i Billedhuggerkunsten Polykletes og i Malerkunsten Zeuxis.

Sokr. Hvilkens af To synes dig at fortjene mest Beundring: En, som forfærdiger Billeder uden Forstand, Følelse og Bevegelse, eller En, som kan frembringe levende Væsener, der ere begavede med Forstand og Håndlecraft?

A. Mest jo den, som kan frembringe levende Væsener, naar ellers disse ikke

fremkomme ved et Tilfælde, men ere et Verk af en ordnende og skabende Bisdom.

S. Men da der gives mange Ting, om hvilke det er aabenbart, at de ere til for Menneskets Nyte, medens vi paa den anden Side med Hensyn til andre ikke saa noie og bestemt kunne estervise, hvorfor de ere til, — hvilke af begge Arter holder du da for Tilfældets Verk og hvilke for Bisdommens Verk?

A. Det sommer sig, at holde saadanne Ting for Bisdommens Verk, hvis Nyte og Hensigtsmæssighed er saa vienhønslig.

S. Saa synes du vel, at den som i Begyndelsen skabte Mennesket, til hans Nyte har begavet ham med Sanser, hvorved han faar Fornemmelser og Indtryk af Udenverdenen, med Dine for at se, hvad der er synligt, med Øren for at høre, hvad der er hørligt. Hvad kunde nemlig de vellugtende Blomster, Urter og Specerier nyte Mennesket, naar ikke lugtesansen var ham given? Og hvad havde han for Fornemmelse og Nydelse af Sodt og Surt og alt Undet, som er tiltrækkende for Smagen, naar der ikke var givet ham en Tunge, som mærkede Forfællen paa disse Ting? Synes dig ikke fremdeles ogsaa dette at være et Forsynets Verk, at Diet, fordi det er saa fint og folksomt, er forsynet med Dienlaag, der beskytter det ligesom Dore, og som, naar man vil bruge Diet, trækker sig op ligesom et Vorheng og i Sovnen atter lufter sig? At disse igjen ere forsynede med Dienhaar, ligesom et Slør, saa at den sterke Luft ikke stader Dinene?*) At Diet

*) Magister J. Bloch, som i 1802 udgav en Oversættelse af Memorabilierne, oversætter: Dienhaar, hvorigjennem Luftten ligesom files. Ned.

oventil er beskyttet ved Dienbryn som ved Tag, saa at ikke den fra Hovedet nedflydende Sved stader Synet? Er det ikke beundringssværdigt, at Dret optager alle Arter Toner, og dog aldrig bliver fuldt af dem? At Fortænderne hos alle Dyr ere indrettede til at få hjere Mæringsmidlerne i Stykker, men Kintænderne, som modtage Foden fra hine, til at knuse dem smaa? At Munden, ved hvilken Dyrene tage til sig, hvad de ønske, befinder sig saa nær ved Dinene og Næsen, hvorved de fornemme og forstaa, hvad der duer til Fode? At de naturlige Udgange, gennem hvilke de modbydelige Efrementer flydes ud, ere borfjernede saa langt som muligt fra Sanseorganerne? Da alt dette er gjort og indrettet saa omsorgsfuldt og hensigtsmæssigt, twivler du da endnu, om det er et Verk af Tilfældet eller af et viist Forhun?

A. Nei, sandelig, jeg twivler ikke mer. Og i Sandhed, jo mer jeg betragter det, desto klarere bliver det mig, at Mennesket er en viis Mesters Mesterstykke og et Verk af En, som elsker Mennesket.

Sokr. Bidere, hvad siger du dertil, at der er indplantet alle levende Skabninger en saadan Drift til Forplantelse af sin Art, at Mødrene af enhver Art have en saadan Kjærlighed til sine Unger og en saadan Omsorg for deres Ernæring og Opholdelse, ligesom Engelen har en saa stor Kjærlighed til Livet og en saa stor Frygt for Doden?

A. Uden Twivl er alt dette et Verk af en viis Skaber, som har villet og befluttet, at der skal være og vedblive at være levende Skabninger.

S. Betragter du dig selv, saa erfjender du i dig og er dig bevidst en fornustig, tænkende Kraft. Men udenfor Mennesket, mener du, er ingensteds

et fornustigt Væsen tilstede? Og saadan Mening har du, i hvorvel du ser og ved, at dit Legeme bestaar af Elementer, ja, at du af denne Jord's store Masse kun har en siden Del i dit Legeme, ligesom ogsaa kun saare lidet af den store Mengde flydende Stof, der findes i Naturen, at overhovedet den, som sammenfoiede dit Legeme af Materien og de forskellige Elementer, kun tog en siden Del af hver Ting dertil. Altsaa din Rand alene, mener du, har du et eller andet Sted saaet sat paa ved et eller andet lykkeligt Tilfælde, uagtet der ellers ingensteds udenfor Mennesket er en fornustig Rand forhaanden? Og dette ubegriveligt store og umaadelige Verdensalt med alle sine beundringssværdigt store, mangfoldige og talloze Legemer, mener du, er ved et Tilfælde uden et viist Forhun saa vel ordnet og saa skønt smykket?

A. Hvad kan jeg Andet? Jeg ser jo ikke denne Verdensbygnings Herrer og Mestere, ligesom jeg ser Bygmesterne af de Bygninger, som her paa Jorden byges af Mennesker.

S. Men du ser jo heller ikke din Sjæl, som er den, der styrer og regerer dit Legeme; ja, naar denne din Indvending skulle bevise Noget, saa maatte du ogsaa sige, at du selv gjør intet med Tanke og Forstand, men Alt ved et Tilfælde.

A. Jeg foragter jo ikke det guddommelige Væsen, kære Sokrates; men jeg tror meget mer, at det er altfor høit op höjet over os, til at det behover min Tjeneste og Tilbedelse.

S. Omvendt: Jo højere og herlige det Væsen er, som nedlader sig saa dybt, at det bekymrer sig om dig og værdiger dig sin Omsorg, desto mere er du det Tak og Gere skyldig.

A. Vær forvisset om, naar jeg kunde tro, at Guderne bekymrede sig om Men-

nessene, jeg skulde ikke forsømme at tjene og tilbede dem.

S. Du tror altsaa ikke, at Guderne sørge for Menneskene? Saa betænk dog de store Belgjerninger og Fortrin, som de have givet Mennesket fremfor andre Skabninger: ham alene have de givet opreist Stilling og Gang; denne opreiste Stilling giver ham den store Fordel, at han kan stue længere ud i det Fjerne og bedre betragte, hvad der er over ham, og bedre vogte sig for Skade og Fare. Bidere: Øyrene, som senke sit Blit til Jorden, har Forhnet givet Hædder, som alene tjene dem til Gang; men Mennesket har det desforuden ogsaa givet Hænder, med hvilke han kan berede og staffe sig saa mange Ting, hvorved han lever sjønnere end Øyrene. Og medens Øyrene jo vistnok ogsaa have en Tunge, saa er dog alene Menneskets Tunge dannet saaledes, at den kan berøre snart dette, snart hint Sted af Munden, hvorved Mennesket kan artikulere sin Stemme og Tone, og den Ene give den Unden at forstaa, hvad han vil. Imidlertid var det ikke Gud nok alene at udruste og udstryre Legemet saa vel, men, hvad der er det Største: han har ogsaa givet Mennesket en saa fortæffelig Sjæl med herlige Kræfter, da han skabte ham. Thi hvilken anden Skabnings Sjæl erfjender og fornemmer denne Guds Tildækelse, der har skabt og ordnet saa store og sjønne Ting? Hvilk en anden Slægt end Mennesket ører og tjener Gud? Hvilk Sjæl er som den menneskelige ifstand til at bevare og beskytte sit Legeme mod Hunger og Torst, mod Kælde og Hede, at helbrede Enhjandomme, at øve sine Kræfter eller ved Flid og Moie at lære mange Slags Ting og at uddanne sig i Kunster og Videnskaber? Eller i Grindringen at holde fast, hvad den har seet, hørt og

lært? Er det dig ikke indlysende klart, at Menneskene i Sammenligning med andre Skabninger føre et Liv som Guder, idet de ved sin Natura Fortræffelighed med Hensyn til Sjæl og Legeme besidde saa store Fortrin fremfor hine? Thi ingenlunde kunde en fornuftig Menneskessjæl, om den var forenet med en Øres Legeme, udrette, hvad den vilde, heller ikke vilde det gavne nogen ufornuftig Skabning at have Hænder men ingen Forstand. Da du nu er blevet delagtig i begge disse Guder, som ere af saa højt et Værd, nemlig en fornuftig Sjæl og et saadant Legeme, gjennem hvilket den behøvet kan virke, tror du da ikke, at Guderne sørge for dit Bedste? Eller hvad skulde de gjøre for at overbevise dig om, at du er Gjenstand for deres Forsorg?

A. Jeg vilde tro det, naar de sendte mig Raadgivere, som sagde mig, hvad jeg skulde gjøre eller ikke gjøre, ligesom du figer, at de sende dig.

S. Mener du, Guderne vilde have indplantet Menneskene den Tro, at de formaa at gjøre dem godt eller ogsaa at straffe dem, hvis de virkelig ikke formaaede dette? Eller naar denne Tro kom af en Indbildung, mener du, at Menneskene ikke i den lange Tid skulde have mærket eller opdaget dette Bedrag? Ser du ikke, at de ældste og viseste Indretninger og Anstalter blandt Menneskene, Rigss- og Statsforfatninger, for det Mestere ere grundede paa Religion og paa det Ænderligste forbundne med Religionen — at de ældste og viseste Folk ere de mest religiose, og at Mennesket i sin modnere Livsalder stedse mere og mere alvorligt spørger efter Gud? Beträgt dog, kære Ven, hvorledes din egen Land, som bor i dit Legeme, bruger og regerer dette, som den vil: Skulde ikke den alvorsigt spørger efter Gud, som sylder Verdens-

altet, efter sit eget Belbehag kunne for-
søie over det? Dit Øje ser udover store
Strekninger; skalde ikke Guds Øje lige-
saavel paa en Gang skue det? Din
Sjæl kan sørge for Anliggender i Athen,
Egypten og Sicilien; men Guds For-
sørg skalde ikke kunne udstrecke sig paa
en Gang til den hele Verden? Til denne
Overbevisning kan du komme allerede
ved de Fagtagelser og Erfaringer, som
du gjor i Omgang med Mennesker.
Viser du Menesfene Øpmærksamhed og
Øre, viser du dig hjenstig og velvillig
mod dem, saa ser du, at de etter ogsaa
vise sig paa samme Maade mod dig.
Sporger du dem om Raad, saa kan du
erfare deres Sindelag og Forstand; just
saaledes kan du ogsaa erfare, om Gu-
derne ere villige og tilboelige til i dunkle
og vanskelige Sager at give Menesfene

Raad og Anvisning, nemlig naar du
viser dem Øre og Tjenerster. Gjor du
dette, saa skal du erfare og erkjende, at
det gives et guddommelig Væsen og det
af uendelig Storhed, Magt og Herlig-
hed, som ser Alt, hører Alt, er allevegne
tilstede, sørger for alle Skabninger uden
Undtagelse og stedse har et aarvaagent
Øje med dem.

Samtaler som disse maatte have en
saare velgjorende Indflydelse paa Sokra-
tes' Venner og Disciple, saa at de ikke
blot da, naar de bleve seede af Mennes-
ker, undgik rhggesløse, uretfærdige og
sjældige Handlinger, men ogsaa naar
de vare alene, fordi de troede, at af Alt,
hvad de gjorde, blev Intel skjult for
Guderne." (Xeonophon, Memorab.
Socrat. lib. I, C. IV.)

Blandinger. — Nyt og Gammelt.

Et smukt Billede. Hr. B. Anund-
sen har med stor Omhu faaet i stand en
farvetrykt Lithografi af Herrens Bon
og de 10 Bud, hvorom Pastor D. J.
Hølestad udtaler sig saaledes:

„Det er fuldt med 8 eller 10 Slags
forstjellige Farver paa forgylt Grund.
I Midten er Herrens Bon, Fader vor,
omgiven af adskillige mindre Billeder.
Der er en pen Kirke, omgiven af Træer.
Til venstre Korset, til høire Kronen.
Beg Ordet „Jorden“ er et hjont Land-
styk, tegnet i grøn Farve, forestillende Hve-
deneg med fuldmodne Aa. Dette er no-
get saa vakkert, at den, som med Øpmærk-
somhed betragter det, vil forundre sig over
at Kunsten saa livagtig og noie kan efter-
ligne Naturen i dens bedste Frembrin-
gelser.

Paa overste Ende har vi Billedet af
de to Tauler med de ti Guds Bud; til
venstre det første Bud, med Billedet af Gald-
kalven og Israeliterne i Drønen, som
tilbede den. I Midten Billedet af en
Moder, som underviser sin Datter i
Guds Bud; til høire det andet Bud, med
Billedet af en Fader, som peger paa
Budet og underviser sine Sønner i dets
Betydning. Længere nede til venstre er
det tredie Bud, med Billedet af en Kirke,
en Fader og Moder, som med sine Born
gaa op til Herrens Hus. Til høire det
fjerde Bud med Billedet af en Kirke, forestillende en
enig Familie, hvor Bornene læse og folge
Herrens Bud. Til venstre har vi det
femte Bud med Billedet af Kain og Abel,
dengang de begge ofrede til Herren, og
Kain af Misundelse slog sin Broder
ihjel. Til høire er det sjette Bud med

Billedet af „Synderinden“ og vor Frelser Jesu Christus, som forbarmede sig over hende og reddede hende af hendes Syndeelendighed. Nederst til venstre er det syvende Bud med Billedet af nogle Born, iford med at fåsle Frugt. I Midten er Billedet af et Hus, en Mand, som ploier sin Ager, samt en Agerkarl, som begjører sin Næstes Hus. Til høire det ottende Bud med Billedet af en Dommer samt nogle Tilsuere, en Anklaget liggende paa Knæ og En, som figer falske Vidnesbyrd imod sin Næste, staaende fra krigs overfor den Anklagede.“

Billedets Størrelse er 18 x 24 Tommer og det vil være meget passende som Foræring baade til Eldre og Ungre.

Texten er trykt i det norske - danske Sprog.

Billedet sendes, forsvarlig indpakket, til hvilkensomhelst Adresse i De Forenede Stater, Canada, Norge, Sverige og Danmark for 60 Cents. Bestillinger indfendes til B. Anundsen, „Decorah-Posten“, Decorah, Iowa.

Generalerne Laland og Janssen. Beretningen om den fransk-jæderiske General Laland og hans efterladte „Millioner“ er kendt i vide Kredse gjennem Avisernes Gjengivelser. Det staar blot tilbage at faa sat i Millionerne. Men dette turde maaesse ikke blive faa let, naar man betænker de Banskeligheder, der nødvendigvis maa være forbundne med at bevise Identiteten mellem den fra Laland paa Jæderen uddandrede unge Mand og den franske General Laland (formentlig Lalande), hvis militære Lovebane falder ind i Revolutionstidens Virvar. Umuligt er det imidlertid ikke, at Personen er en og den samme. Man ved jo, hvilke forbausende Avancementer, der under den franske Revolution og de napoleoniske Krige kunde finde Sted.

Tilsædet har flere Sidestykker fra Jæderen, og Constantius Flood nævner flere lignende fra Listerkanten fra forrige Aarhundrede. Men Strommen gif den gang ikke til det fjerne Vesten. Det var derimod især Holland med sin dengang forholdsvis maectige Handelsflaade, som var vore unge Eventyreres Eldorado. For i den Tid — i forrige Aarhundrede — at være en rigtig udmarket Sommand, maatte man i det Mindste en Tid have saret i hollandsk Havn d. v. s. i Langsart paa Kolonierne nede i de afrikanske og asiatiske Farvande, tildels ogsaa til Kina.

Om en saadan i Ungdommen udbandedret Eventyrer fra Haar Prestegjeld, som herhjemme gif under Kjendingsnavnet „Den Skjortelose“, ved man ialfald med Bisched, at han erhvervede sig en Fortmue, da denne i Form af Aar uddeles mellem hans Familie paa Jæderen, saavidt erindres, for en 30 a 40 Aar tilbage. Man vil vide, at han erhvervede en Del af sin Fortmue under det forfædige Jordsfjælv i Lisabon 1751, hvor han som Kaptein laa med sit Skib under Katastrofen. Der fortelles, at en rig Portugiser med endel af sine Kostbarheder sogte Beskyttelse ombord i „Den Skjorteloses“ Skib, men derpaa etter begav sig island for at hente flere af sine Giendele. Fra dette Forsøg vendte han imidlertid ikke tilbage, og Kapteinen beholdt det til hans Varetægt betroede Gods. Kjendingsnavnet „Den Skjortelose“ havde vor Kaptein faaet i Barne-aarene, da han som Jæter paa jæderiske Gaarde var i den Grad fattig, at han bogstavelig ikke eiede Skjorte paa Kroppen.

Et andet ungt Menneske, Lars Jansen, uddandrede, efter hvad Familien med Bestemthed ved at fortelle, fra Grude i Kølep, formentlig i den sidste Halvdel af forrige Aarhundrede. Om

ham fortælles, at han gif i hollandske Militærjeneste og efter Breve til Hjemmet svang sig op til „General“. Hans Broderdatter — en i Stavanger bosat Borgers Moder — fortalte ofte sin Son om Farbroderens høje Stilling i Holland. „Han var bleven saa fornem, at han, naar han indsandt sig til Paraden, ledsgagedes af en Mand paa hver Side og en et Stikkede bagefter,” d. v. s. af to Adjutanter og en Ordonant. Det sidste, Broderdatteren vidste at fortælle om ham, var, at „han skulle reise langt, langt bort til et fremmed Land, hvortil han havde en meget lang Soreise, og der være den høieste Dvrighedsperson.“

I „Tidsskrift for Missionslæsning“ for 1869 S. 120 flg. læses under Skildringen af en i Londonermissionsselskabets Tjeneste staaende hollandske født Missionær van der Kemp's Virksomhed i Kaplandet og Algoabugten i Sydasia, at der i 1802 ankom til den daværende hollandske Kapkoloni en ny Guvernør Jansen, i hvem van der Kemp gjenvækkede en gammel Skole- og Krigslamerat. Missionæren havde nemlig tidligere været hollandske Officer. Naar man sammenholder den ovenfor gjengivne Familietradition om den fra Grude udvandrede Lars Jansen, skal der ikke særliges stor Indbildningskraft eller Kombinationsevne til for at komme til den Slutning, at der er stor Mulighed for, at man i den hollandske Guvernør Jansen paa Kap netop har set sig den udvandrede Lars Jansen Grude. Af van der Kemp's Historie sees, at General Jansen endnu var Guvernør, da Englandske i 1806 tog Kapkolonien i Besiddelse efter Hollænderne. Men her forsvinder Generalen af Historien. Det vilde være interessant at forfolge Sporet videre, og der skulle vel være adskilligt Haab om gjennem Autoriteterne i Hol-

land at kunne saa Greie paa, om General Jansen var en Indfødt, eller en Nordmand. Efter Sigende skal der ogsaa af Familien paatænkes en Undersøgelse af disse Forhold. Maaske nogle „Millioner“ ogsaa her kunde blive lønnen for Umagten! (St. Amtst.)

Omkommen paa Fjeldet. Fra Tydalens skrives til „Dagsp.“:

Fra de Tider, da Bjørnen var en ligesaa stor Plage for Bygden som Svennerne, der i sin Tid ofte drog herjende gjennem dette Stro, som var ubesat af norske Tropper, har den i Husmand Peter Petersen Græslimo haft en svoren overlegen Fjende. Han har med sin sikre Haand nedlagt ikke mindre end 19 Bjørne, og hans største Lyft var at fortælle om sine mange Felttog mod denne Skovens Konge.

Bed Juletid afgigte Vinter skulde han en Uveirsdag paa sine Eki tage over det bekendte Bulhammerfjeld, hvor Svennerne i 1812 forvildede sig og fros ihjel i Mængdevæs, for at besøge en Slægtning i den paa Fjeldets Sydvestside liggende Bygd Holtaalen, og han er siden sporløst forsvunden. Uagtet næsten hele Bygdens mandlige Befolking i Vinter, i Baar og i Sommer med megen Flid har søgt, kan man ikke finde mindste Spor eller Levninger, hverken af ham eller hans Bagage. Paa de mange Reiser, han forretog over dette Fjeld, var han udrustet med alle til sit Tag nødvendige Sager, saasom: Gevær, Taug, Tollevniv, Løbstol, Snibert m. m.

Denne Mand nod i sine modnere Aar en Agtelse inden Bygden som en gammel Veteran. Han var en af de saa, som i næsten alle mulige Ting og Tilsætter vidste at hjelpe sig selv og andre. Af Tag var han foruden Bjørnefrytter, Grobsmed, Bliffenslager, Bøssemager, Snedker, Uhrmager og Forgholder og

optraadte desuden ikke uden Held som Kravsalver, Beirspaanmand o. l. Især gjorde han Krav paa at være Mester som Fjernarbeider; hvad han paa dette Omraade forarbeidede, kunde efter hans eget Udsagn maale sig med Sheffields og Essilstunas bedste Fabrikata.

Olie som Bolgedæmper. Kaptein Thomaschewski, som i Mai Maaned kom ind til Falmouth med det tyfse Skib „Marie“, neddeler følgende: Den 24de December f. A. tiltraadte vi Hjemreisen fra Sorabaya, satte nogle Dage senere Kurset efter Lombok Strædet og kom ud i det indiske Hav. Med lette og foranderlige Vinde naede vi Shdostpas-sagen. Den 3de og 4de Februariaaer, da vi befandt os paa 26 Gr. 52' SB. 64 Gr. 44' Øyg., blev Skibet rammet af en Syklon, og vi lænsede væk i dens Tangenter, da Fartvoet vilde have lidt altformeget, hvis vi havde drejet det til i den voldsomme St. Ved denne Lejlighed gjorde jeg for første Gang Forsøget med ved Hjælp af Olie at beskytte Skibet imod Stryrteoer agter fra, og dette faldt heldigt ud. Jeg lod 4 Seildugssække slæbe nogle Farne agten for Skibet; i hver af dem var omrent 8蒲nd Verk, 2 Gallons Olie og noget flydende Fedt, og Seildugen var paa forskellige Steder gjennemstukken med en stor Seilnaal. Dette gjorde en vidunderlig (“eine wunderbare Wirkung”)

Wirkning i Retning af at berolige den frugtelig høje Sogang. Med nogle faa Gallons Olie beskyttede vi i to Dage Skibet imod de agterfra kommende Styrteoer. Resten af Turen gik godt, og efter 129 Dages Reise naaede vi Falmouth. (D. Nationalt.)

Et Heste, som fremhæver Fordelen ved at hjælpe Land og ned sætte sig i Warren County, Kentucky, kan faaes frit ved at skrive til Col. T. J. Smith eller Dr. W. H. Blakely, Bowling Green, Warren Co., Kentucky. Man faar huse paa, at Udgiverne af Bestrivelser er interesserede i Landsalget.

Efterspørgsel. Udgiveren ønsker at forrespondere med eftersvante Personer, tidligere Venner af „For Hjemmet“, om Nogen vilde opgive deres nuværende Adresse: Gudbrand Melleby og Søren Helgesen Juu, forhen af Ridgeway, Winnesheik Co., Iowa; John C. Johnsen, forhen af Kenfett, Worth Co., Iowa; T. A. Huso, forhen af Minnesota, Minnesota; Torris Torsen, forhen af Duncombe, Webster Co., Iowa; August Åslaksen, forhen af Rose Creek, Mower Co., Minn.; Tollef Grosfield, forhen af Springville, Wisconsin; D. K. Melby, forhen af Dallas, Polk Co., Oregon; John Theodore Johnson, forhen af Granby, Nicollett Co., Minn.; Peter E. Strand, forhen af Castle Rock, Grant Co., Wisconsin.

For Hjemmet for 1886.

(17de Uargang).

Idei „For Hjemmet“ affer bereder sig til at begynde paa en ny Mar-gang, maa vi i al Korthed minde om, at et Blad ikke kan bestaa, derom der er altfor mange Abonnenter, som ikke indsender sin Betaling i betimelig Tid. Vi stiller derfor en venlig Anmodning til alle Bladets Venner om i tide at indsende Forfudsbelaling for 1886; thi derved vil de i betydelig Grad støtte Bladet og lette Udgiveren hans Arbeide.

De, som ikke strax kunne række videre, bør i det mindste uden Opold indsende, hvad de skylder.

G En høer Ven af „For Hjemmet“ tænke efter, om han ikke skulde være i stand til at skaffe Bladet i det mindste een ny Abonnent for det kommende Aar samt for ham at indsende hel eller halv Betaling. En velhavende Mand, som ellers er tilfreds med Bladet og holder af at læse det, turde funne holde 2 Exemplarer, et for sig selv og et for Bornene. Alt modtage saadanne Bestillinger skulde være Udgiveren meget hjert, og saadanne Exemplarer skulde blive sendte i en særligt Pæske til Abonenten; 7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00

Uden denne Gang at kunne lave nogen Præmie vil Udgiveren dog søge at give Forskudsbetalerne en lidet Fordel og gjor derfor bekjendt, at de, som før 15de Marts 1886 opgør sin Restance til Bladet (om der er nogen) og samtidigt indsender \$2.00 for 1886, kan for et Tillæg af \$1.00 faa sig portofrit tilsendt en hel ældre Aargang (24 Hefter), for et Tillæg af 50 Tts. ½ ældre Aargang (12 Hefter) og for et Tillæg af 25 Tts. „Afhændlinger og Fortællinger“ (6 Hefter). Alt saa langt, det rækker.

G En høer Forskudsbetaler, som vil nævne det, kan desuden gjerne faa frist tilsendt et lidet Hefte indeholdende „To ældgamle Sange fornhyede (Tolv-talvisen og en Sang, kaldet „den gyldne ABC“), da Udgiveren har et Restoplak deraf; men dersom Abonenten Intet nævner derom, saa sendes kun en almindelig Kvittering.

Pengene bør man altid sende paa en betryggende Maade, saa de ikke bliver borte underveis.

G En Del af Læsestoffet for den kommende Aargang er allerede udseet, deriblandt en større, interessant Fortælling.

Udgiveren benytter denne Anledning til at sende sin oprigtige Tak til alle dem, som paa en eller anden Maade har staet ham bi i det forløbne Aar, og beder hermed „For Hjemmet“ fremdeles paa det Bedste anbefalet til gamle og nye Venner fjærnt og nær.

Adresse:

K. Throndsen, Box 1014, Decorah, Iowa.

Oplosninger til No. 22.

Svar paa Spørgsmålene: No. 1. Tamerlan. 2. Wergeland. 3. Itassa. Rebus No. 10. De esterspurgte store Oversto ere paanly indførte.

J n d h o l d: Grafalden, men ikke fortapt. — J Solstinet. — Den hedenste Philosoph Sokrates's Bevis for Guds Tilværelse. — Blanding. — Nyt og Gamelt. — „For Hjemmet“ i 1886. — Oplosninger til No. 22.

Før Bjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Tredive Bind.

Udgivet af K. Throndsen.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den norske Sognes Trykkeri.

1885.

Indhold af 30te Bind.

	Side
Forunderligere end et Eventyr	381, 413
Om Sandhed og Sandhedsøgen	388, 436, 461, 487, 527, 560, 592
Nogle Ungdomsaar (Fortælling)	396, 427
Skoleesterretninger	404
Kong Alfons og hans Dronning	407
Blandinge.....	408, 441, 535, 569, 601, 632, 728, 754
Forsjellige Slags Notitser	409, 503, 566, 599, 693
Rebus.....	442, 538, 570, 602, 632, 698
Fra Vestindien	445
Frafalden, men ikke fortalt (Fortælling) 449, 477, 520, 541, 581, 605,	
	637, 680, 717, 733
Det peruanse Riges Nedgang og Forfald	457
Om Trinitatisfesten og Trinitatissondagene	464
Lotte, Skizze af Max Bernstein.....	467
Notitser om General Grant	470
Mere om St. Olafs School	472
Reisebrev fra Valders.....	493
Fienderne	498
Gaader.....	506, 666
Oplosninger	506, 538, 570, 602, 632, 666, 698, 758
Schillers Sang om Klokk'en, oversat af O. P. Monrad.....	509
Brev, som fortjener at bevares.....	532
Rusine Eva (Fortælling).....	532
Notitser om Klippesprængninger i Indlobet til New York.....	535, 632
Notits om Eskimoperne paa Grønland etc.	536
Konge af Island	551
Afgudsøsenet paa Madagaskar.....	555
Lille Susanna.....	573
En Mærkværdighed ved Sommerfuldmaanen	615
King Thakombau	617

	Side
Fader vor (Psalm af Wexels).....	619
I Solskinnet (Fortælling).....	621, 664, 669, 701, 744
Om Veronika-Sagnet og Jesu Billede.....	629
Krigsfangen	633
Professor Laurits Esmark og det zoologiske Museum	646
Litterære Smaating IX	655
Nordenstjølds Grønlandsexpedition	688
Spørgsmaal for Skreddertimen	697
Tunis	710
Abrahams og Melkis-deks Mode (Psalm).....	715
Hurtigskrift, Prof. Petersens Bog derom anmeldt	723
Servien	724
Til Sangforeningen „Luren“ (Digts)	727
Den hedenste Philosoph Sokrates's Bevis for Guds Tilværelse	750
Rettelser	410, 474, 666, 730

R. F. B. Portman,
JUSTICE OF THE PEACE,
ATTY. AT LAW, NOTARY, REAL ESTATE.
Office over Klopps Drug Store, DECORAH, IOWA.

G. R. WILLETT.
N. WILLETT.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,
ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

Hans Johnsen,
SADELMAGER.

handler med
Sadler, Svøber, Bidsler etc.,
forsærdiger i sit eget værksted efter bestilling alle slags蒲der, Sæleringe etc.
Decorah, - - - Iowa.

RUTH BROTHERS,
DECORAH, IOWA.

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Pakkelovne samt
Røbber- og Blitvarer, Gaardsredslaber og Verktøj, Bygningsmaterialier,
saasom Binduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Ølie.
Røbber- og Blitvarer repareres. Tagender forfærdiges til billige Priser.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilhågs Briller de bedst
i Hændelen. Lomme- og Stue-Uhre repareres snuelt.
Tet ved Post Officet, Decorah, Iowa.

T. E. Eggge, NOTARIUS PUBLICUS, udfærdiger Skjsøder, Pan-
teobligationer, Fæderaadskontrakter etc. Auditors
Office i Courthuset, DECORAH, IOWA.

J. T. RELF.
PHOTOGRAF,

handler med Kammer, Lister, Albums, Fløjels-Indsatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaabørn photograferes ved den nye Methode Langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retucheres af den udmærkede Retu-
ðør, hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgo-
merys Drugstore, Decorah, Iowa.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Stovler og Sko etc. etc.
Sydsiden af Water Street = = = = Decorah, Iowa.

VARIETY STORE

For Galanteri-Barer, Guldstads, Solvtøj,
Billed-Rammer, etc. etc.

Water Street, Decorah, Iowa.

A. N. Vance.

Burlington, Cedar Rapids & Northern Ry.

Den lige Linie gjennem Staten Iowa til

Steder i Minnesota og Dakota

Staar i Forbindelse med alle vigtige Linier, der gaa mod

Nord, Syd, Øst og Vest.

Nord til Minneapolis, St. Paul og alle Steder i Minnesota, Dakota, Manitoba, Montana, Wyoming og Oregon. Syd til St. Louis og Steder i Illinois, Missouri, Arkansas, Texas og alle Steder Syd og Sydøst. Øst til Chicago og alle østlige Steder. Vest til Council Bluffs, Kansas City og alle Steder i Nebraska, Kansas, Colorado, New Mexico, Utah, Nevada og Californien.

Landsøger-Billetter ere tilhalgs paa alle Coupon-Officer, baade enkelte og for Frem- og Tilbagerejse til Landmærkeder i Iowa, Minnesota, Dakota, Kansas, Nebraska, Missouri og Texas.

Faste Train med Pullmans Palads Sovevogne gaa mellem Chicago og St. Louis og Minneapolis og St. Paul, gaaende fra Chicago paa Chicago, Rock Island & Pacific-Banen, fra St. Louis paa St. Louis, Keokuk & Northwestern-Banen og fra Minneapolis & St. Paul paa Minneapolis & St. Louis-Banen.

Hovedlinien

gaar fra Burlington, Iowa, til Albert Lea, Minnesota; Muscatine-Linien fra Muscatine, Iowa, til Wbat Cheer og Montezuma, Iowa; Clinton-Linien fra Clinton, Iowa, til Elmira, Iowa; Iowa City-Linien fra Elmira til Riverdale, Iowa; Decorah-Linien fra Cedar Rapids til Postville og Decorah, Iowa; Iowa Falls-Linien fra Cedar Rapids til Worthington, Minn. og Watertown, Dakota; Belmond-Linien fra Dows, Iowa, til Madison, Iowa.

Af Ovenstaende ses, at næsten ethvert Streng af Iowa, Minnesota, Dakota og Norden eller Østen, Gheden eller Ghøsten kan naæs med denne Linie og dens Forbindelser.

Karter, Tidstabeller og enhver Underretning meddeles ved Henvendelse til Agenter. Billetter findes tilhalgs paa alle Coupon-Officer til alle Steder i de Forenede Stater og Kanada.

C. J. Ives,
Præsident og General Superintendent.

Cedar Rapids, Iowa.

J. G. Hannegan,
Chief Clerk, Passager-Depot.

Burlington, C. R. & N. R. R. Tidstabel for Decorah Station. Regulære Træn afgaa og ankomme som følger: Train No. 52 (Passager) gaar fra Decorah Kl. 1,20 Efterm. og No. 54 (Frakt) Kl. 4,50 Form.; No. 51 (Passager) ankommer Kl. 3,00 Efterm. og No. 53 (Frakt) Kl. 5,25 Efterm.

Decorah Business College

tilbyder et omfattende praktisk Kursus for \$30.00 (Terminens Længde efter Enhvers Behov). Man kan begynde naarsomhelst hele Aaret igjennem, og Skolen har ogsaa en Klasse for Damer. Bestyreren er en Bogholder med 35 Aars Praxis. Skolens 9de Års - Cirkulær sendes til Enhver, som derom henvender sig til Bestyreren

JOHN R. SLACK.

Iver Larsen
sælger udelukkende for kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,

Färdiggjorte Gläder,
Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gullitsons forrige Store.

Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,

Dien- og Dre-Læge.

Decorah - - Iowa.

6 tidlige Bind af „For Hjemmet“,

inneholdende flere store og en Mængde mindre Fortællinger (72 Hefter, over 2,100 Tavssider med Titelblade og Registre til hvert Bind) sendes portofrit eller pr. betalt Express til hvilken som helst Adresse her i Landet for \$5.00. (Enkelte Bind kunne også sendes til Norge og Danmark for \$1.00 Stykket). Ved et Bind forstaaes 12 Hefter.

Adresse: K. Thronsen, Decorah, Iowa.

Vi kan tilraade vores Lægere
at høbe sit Skotsi hos

L. M. E N G E R,

respektabel Skohandler,

2den Dor Best for 1st National Bank,
DECORAH, - - - - - IOWA.

119.

Familien Heldringen,

en udmerket, kristelig Fortælling af Eugenia v. Mizlaff, 17 mindre Fortællinger, forskellige Biografier og meget andet Læsestof, (24 Hefter = 1 ældre Udgang af „For Hjemmet“) sendes portofrit for \$1.50.

Adresse K. Thronsen, Decorah, Iowa.

**E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,**

Office over Winnesheik County Bank, - - - Decorah, Iowa.

G. L. Wændling
forsærdiger
Salesjævogne og Buggier
og forovrigt alle slags Æjoretoier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Berksted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,
En Lutherst Höjskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaneder) og for en Termin i Forhold. Kost billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvedelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

DECORAH WOOLEN MILL

har ständig tilhørs en fuld Forsyning af
Flaneller,
Uldtepper,
Garn,
Kashimirer o. s. v.,

Alt af eget Fabrikat.

Varerne garanteres at være udelukkende af Uld og et Fabrikat af første Sort i sit Slags.

Kom og forsøg det.

Decorah Woolen Mill, Water Street,
DECORAH,

John G. Duncan,

IOWA.

F. N. EGGE,

Smedeverksted, Water Street, lidt Vest for Woolen Factory, Decorah, Iowa.
Hesteskoning, Reparation af Blouge og alle
Slags Gaardsredskaber,
samt Alt til mit Fag henhørende Arbeide udføres billigt og forsvarligt.